

6324.

Brock

P

3. Kurrusck

Veop Darmis.

1839

fel 21me Marz
etw paediatris

Eesti-Ma Rahva

Lühikenne

Valwe-Namat;

Seit sees on

Hommiko-, Ohto-, Kirriko-ja
muud taunid Palived,

Mis

üks wagga Risti-Innimenne
Iggapaav ja iggal aial omma
Hinge kassukööv tehha.

Trükitud 1787. Aastal.

Peysi Härms on fe zematu
pericendaste.

Joan. Ram 4. Peatük. 24. salm.

Jummal on üks Waim, ja, kes tedda
kumimardavad, peawad tedda wai-
mus ja töes kummardama.

Armas Söbber.

Reed fallid kässud ja tootussed, mis läbbi
 Jummal on käsnud palvet tehha, ja toos-
 tanud kuulda, pearvad meile mænitsussels olles-
 ma, et meie omma sure hinge häddha püame viete
 tunda, ja omma helde Jummala käest abbi ot-
 sime. Temma on armolinne ja helde, ja tahhab
 meid aidata, temma on keigewäggewam ja vooib
 meid aidata. Surem hulk mötlev, et nemmad
 ei moista luggeda eggja palvet tehha, sepärrast
 jätivad nemmad palvet mahha, ja ei sa sedda
 armo, mis Jummal heal melel neile tahhab an-
 da. Nemmad mötlevad, et Jummal illusad
 ja targad sannad tahhab, ja et palve wägga
 raske assi on; se läbbi terwad nemmad ennesti e
 suurt kahjo. Sest, mis Jummal paljo holib
 wäljaspidistest sannist, kui temma meie süddas-
 me pohja issi läbbikatsub ja ärratunneb? Tem-
 ma teab ja moistab nende häddaliste fallajamad
 mötted ja öhkamised. Sepärrast moistab keige-
 rummalam innimenne palvet tehha, kui temma
 omma häddha sees keigest süddamest Jummala po-
 le öhlab, ja JEsusse pärast abbi pallub nisug-
 guste sanna dega, mis häddha issi öppetab, fest se
 palve on Jummala mele pärast, ja kuluksel
 temmalt heideste. Kõrged ja hoopliskud sans-
 nad tunnistawad ühhest kõrgest süddamest, sed-
 da ta wiikab. Sepärrast pea ennam murret
 süddame kui sanna de pärast, et sinno palved
 ja öhkamised ühhest pattustpöörjast ja usklikust
 süddamest tullesjid.

Üks raske assi on se palve neile, kes sedda
 püttust ello armastawad, ja ei tahha Jummal
 pole ennast pöörda. Sest kuida woib üks innis
 menne, kes hædda sees ep olle, appi huda, kui
 temmale mitte abbi tarmvis ei lähhä? nenda ka,
 kuida woib üks innimenne, kes omma patto häd-
 da ei tunne, digest süddamest luggeda? Sest et
 temma ei tea sedda hædda, mis sees ta ellab, ja
 ei tunne, egga ussu sedda abbi ja waimolikko
 önnistust, mis temma omma JEsusse käest woib
 sada. Sepärast pallu omma JEsust, et sinna
 sedda siurt hædda, mis sees sinno hing patto ja
 nende waimolikko waenlaste pärast ellab, ennese
 sees viete reäda saad; kui sesinnane hædda tund-
 minne saab tegema, et sa ilma öppetamatta
 moistad luggeda, ja öhkamissega allati omma
 JEsusse pole kissendada, senni kui temma omma
 armoga sulle abbits tulleb.

Need palwed, mis sinna süt ramatust leiad,
 peawad sinnule öppetusseks ja juhhatamisselks
 ollema, et sa ka isse öppid omma ennese sannade
 ja öhkamistega Jummalat käest abbi otsima ka
 omma ihholikko tö jures.

Pühha Waim on keigeparras öppetaja, kes
 viget palvet, mis Jummalat mele pärast on,
 sinno süddamesse sütab; ilma temmata ei woib
 sinna mitte süddamest Jummalat palluda, kui
 pühha Paulus öppetab Rom. rahw. ram 8, peat.
 26 salm: Pühha Waim tulleb meie nodruus-
 tele appi, sest meie ei tea mitte, mis meie
 peame palluma, nenda kui kohhus on; aga-
 ga sesamma Waim teeb palwed meie eest
 öhkamistega, mis ükski ei woib ülesrätkida.

Kui

Kui Jummala Waim sind hirmutab sinno patusde pārrast, siis sa öppid tössised pattust - pōörmissē palwed teggema, ja kui temma sinno kurbā süddant Jummala armo ja patusde andeksandmissegā rōmustab, siis sa moistad ommas palves Jummalat rōmoga kita ja tānnada.

Keik innimesed pearwad kūl luggema, agga leik ei kolba palwele. Nende palwed taahhab Jummal kuulda, kes omma patusde pārrast hirimo ennese sees tundwad, omma endist pattust ello wihtwad ja Jēsusest üksipainis abbi otsiwad; needsammad öppiwad meie Issanda Jēsusse pühast Issa meie palwest, mis, ja mil wisil nemmad pearwad diete Jummalat palluma. Gest se kallis palwe öppetab Jummala rigi asjad kui üllemad añnid keige essite palwetega takignoudma, siis annab Jummal pealegi, mis iho toiduseks tarvis lähhāb.

Se palwe mis su sannaga tehhatse, on hea, kui se süddamest tulleb, kui südda sedda himmusbtab, mis su pallub; agga kes aiavitoks ehk visi pārrast ja üksipainis omma mokkadega lobbiseb, se ei sa ommaist palwest ühtege kassõ, waid suremat hukkatust sesamma liajulgusse pārrast, et temma karwala süddamega ja ilma kindla ussota wottab Jummalat palluda. Sepārrast maenitseb Jakobus ommas ramatus i peat. 6. 8. salmist sadit: Innimenne pallugo uskus, ja ärgo olgo mitte kahhe wahhel: Sest kes kahhe wahhel on, se on merre laenede sarvane, mis rulest aetakse ja kaksipiddi heidekatse. Sest sesamma innimenne ärgo mōrtelgo, et temma middagi Issanda käest saab.

Räksipiddise süddamega mees ei olle kindel
ei ühhagi omma wisi sées.

Sepärrast on se üks õige palve, kui sinna
pühha Waimo läbbi omma süddame himmoga
Jummala pole öhkad, ja temimaga süddame ja
suga kõnneled, kui üks laps omma issaga, ehk
orrí omma issandaga. Kui sinna ommas süd-
dames heal meel Jummala peale mõtled, saa-
nadega ehk sannata, siis on se üks õige palve,
ja Jummal on tootanud sedda kuulda. Kui
ühhel lapsel middagi pudub, siis pallub temma
ni hästi, kui temma moistab, ja wannemad ei
holige illusist sannadest. Agga Jummal on il-
maotsata heldem kui ihhoolikud wannemad;
temmal ep olle ka illusid sanno tarvis, temma
ei holige neist; waid üks südda, mis ilma tar-
valusseta on, temma sanna nssub, temma käest
abbi otsib ja otab, se on temma mele pârrast.
Temma teab ja moistab keik, mis meil tarvis
on, enne kui meie pallume; temma woib ja tah-
hab ka paljo ennam tehha ülle sedda, mis meie
pallume eht moistame. Kui meie Jummalaga
ommas palves öppiksite rakima, kui üks laps
omma emmaga; kül meie siis pea saaksime tun-
da, kui helsde ja armolinne meie Jummal on.
Agga kui meie palved ja öhkamised Jummala
mele pârrast peawad ollema, siis pead sinna ka
öppima keik wihtama, mis Jummal teab; sest
kuuda woib Jummal sinno pahvet kuulda, kui
sinna veel tabhad sedda armastada, mis Jum-
mal ei salli? Sest nenda on kirjotud Joannesse
ramatus 9 peat: 31 salm. Meie reame, et
Jummal partusid ei kule, waid kui tegi

Jum-

Jummalakartlik on, ja teeb temma tahmisse järrele, sedda kuleb temma. Sepära-
vast ütleb ka suur Jummal Yesa. 1, 16, 19 saam.
Pestke ennast, puhhastage ennast, saatke
ommad kurjad teud mo silma eest ärra:
seiske kurja teggemast: öppige head tegges-
ma; noudke mis kohhus, saatke ülleannes-
tumad õige tele, mõjike kohhut waeste las-
tele, sellerage leske- naeste asjad ärra. Et
tulge siis, ja selletagi ommad asjad is-
sekeskis, ütleb Jehowa: Kui teie pattiud
on kui elle - punnased rideo, siiski peawad
nemmad ni walgetks sama kui lummi, kui
nemmad punnased on kui werre-karvo rie,
peawad nemmad ommiti walge willa sar-
natseks sama. Sepärrast kui sinna nüüd tah-
had, et Jummal peab sinno palwed kuulma ja
sind aitma, siis peab se sinno surem murre olla-
ma, et sa keikist pattiust omma JEsusse pole
ennast pörad, ja usklikko süddamega temma nim-
mel sedda taewast Issa pallud. Agga se pallub
JEsusse nimmel, kes issiennast omma pattiude
pärrast wihtab, ja ei arva ennast middagi hea
väärts ollewad, agga JEsusse wagadusse ja
kalli lunnastamisse peale lõdab, ja selle pärr-
ast üksipäinis Jummal a läest keit armo ja ab-
bi otab. Sesuggune astub JEsusse sees ja JEs-
susega omma palvega Jummal a ette ja pallub
issiennese, omma üllematte, wannematte, sug-
gulaste, hääddaliste, väenlaste ja keikide inni-
meste eest, ja Jummal rõttab JEsusie pärrast
sedda palvet kuulda ja annab, mis nenda JEs-
susse nimmel pallutakse.

Sel wisil, armas risti, innimenne, pallu nūud
 Jummalat issiārranis, et temina suuo süddame
 ennam ja ennam ümberpöräts, ja nisugguse me-
 le sulle annaks, et sinna ikka armastad, mis
 Jummal armastab, ja wiikad, mis temma wihs-
 kab, ja ussud mis temma neile on tootanud, käs-
 temma sanna kuulwad ja tedda armastawad.
 Kui sinna nūud Jummalat tānnini ei olle nenda
 armastanud, siis wötta warsi se kindla nou pid-
 dada, et sa eddespiddi ühregi ennam ei tahha
 armastada, kui omma JEsust, ja sedda, mis
 temma mele pärast on. Ja ehk kül sinno kurrī
 südda, kurrat, ja ma-ilm sind püüdavad keilda,
 siis ärra vässi mitte ärra pallumast ja Jumma-
 la tootust ustmast; siis saab sinna rõmoga tun-
 da, et se on töösi, mis meie helde JEsus ütleb:
 Iggaiks, käs pallub, se saab, ja käs otsib,
 se leiab, ja käs kopputab, sellele tehhatse-
 lahtri: se on, temma palwed kuuluse. Armolinne
 Jummal juhhatago sind töe sisje, Amen.

Üks palwe, mis sees meie pallume, et
 meie ommad palwed süddamest
 woikslime tehha.

Oh! taewane Issa, armolinne Jummal,
 minna ollen üks pattune mulla-tük ja ep olle
 wäärt, et ma ommad läed ja silmad taewa pole
 töstan sind palluma; agga et sinna issi meid ols-
 led kässend palluda, olled meile ka tootanud, es-
 sa meie palwed tahhad kuulda, siis tean minna,
 et mo palwed JEsusje Kristusse pärast sinno
 mele

mele parrast on. Alita siis, armolinne Jummal, et minna öppin viete JEsusse nimmel wamus ja ides palluma. Liguta minno sündant, oh helde Issa, omma förmega, tühienda sedasamma keigest tühjast mõttest. Pühbitse minno su, ja panne issi need sannad minno kele peale, mis ma sinno ette pean üllesräkima. Panne mo silmad ja förmad kinni, et ma ühtes git ei nä egga kule, mis sün ilma peál on, waid et sündda, meel ja mõtted woiksid taewa pole minna. Kule siis ka iggal aial minno palwed, ja peasta mind keigest häddast JEsusse Kris-tusje parrast, Amen.

Hommiko-Palwe.

Oh! helde, armolinne, keigerwåggewenne Jummal, meie Issanda JEsusse Kristusse Issa, minna tännan sind keigest sündamest, et sinna mind minnewal ösel olled armolikult hoidnud, et minno hinge waenlaed mind ei woidnud hukkada egga rikkuda. Sinno nimmel ollen minna ommast ihholikust unnest ülestousnud, sinno pole pöran minna ennast virvitamatta, seest et sinna ükspanis mind olled lomud ja lunastanud, ja sinna üksnes woid ka omma pühha Waimo läbbi mind ueste lua ja pühbitseda. Arata mind ka nüüd ja järgeste ülles waimolikust patto unnest, et minna väär pärwalt woiksini ölete moista, kui suur minno rummalus on mo pattiuse sündimisse polest, ja kuid a minnu kui üdda ikka püab need kaddurwad ilmatlikud aānid ja himmud suremaks ja kallimaks

piddada, kui need waimolikkud ainiid ja himmud. Anna mulle armas taewane Issa, armo, sedda minno suurt sõggedust tunda ja kahetseda, ja peasta mind seest hirmsast rummalusse fest. Anna ja kaswata minno sees diget uskowaimolikko tarkust ja wägge, iggapäiva sinno sauna hästi tähhele panna sedda ükspäainis uskuda, ja wiiklada keik kurjad nouud, mis kuretäist, kurjaist innimestest ja minno kurjast südämest mulle antakse, et minna sinno armo ja iggapäivase kahhetsemisse ja pattust poormisse läbbi woiksin omma wanna kurja süddant sursretada keige pattude ja kurja himmudega. Ses pärast hoia mind, keigenwäggewam Unisteggia selsinnavasel päval kurrati kiusatusse eest, et temma mind needmissee ja vändmissee, liajomisse, wargusse, laiskusse, petmissse, sannatunismatta ello ja mu pattude läbbi omma wörkude fisse ei sa, egga se läbbi minno waese hinge ärra ei hukka. Pühhitse mind agga, källis pühha Väin, et se uus innimenne, ehk uus südda, meel ja mõtte iggapäär woiks ettetulla, ja ei mitte filmakirjaks innimeste nähes, vaid Jumala ees digusse ja pühha ello sees ellada. Alita mind siis ka, armas taewane Issa, et ma omma tööd teen ei mitte filmakirjaks, kui se, kes innimeste mele pärast püab olla, vaid et ma woiksin omma wannematte sanna kuulda, wagga süddamega Jummalat kartes, ja hea melega tehha, mis nemmad kassivad. Anna mulle armo, et minna ka nende sanna wöttan kuulda, kes wagga valjud on, ja mind liga tōga waevarvad, et ma nisugguste vasto ei narrise, vaid

waid kindlaste ussun, et ka se minno heaks peab tullema, lui minna kannatlik ollen, fest et keik peab heaks tullema ueile, les Jummalat armastawad. Juhhata mind nenda, armas taewane Issa, tamma ja iggal aial, et keik minno motte, leggo ja ello woiks finno mele parrast olla. Sinno holeks annan minna omma hing ja ihho, wannemad, suggulased, leige-ennamiste keik wagad risti-innimessed; finno puhha Waim valitsego mind, finno puhha Ingel olgo minno vires, et se furri waenlane minno peale ei sa voimust, Amen.

Dhto-Palwe.

H! helde, armolinne, leigewaggewam Jummal, meie Issanda Jesusse Kristusse Issa, sind tannan minna leigest suddamest, et sinna mind minnemal paval omma sure armo ja wae labbi olled hoidnud ja kaitsnud, et surrat omma karovalussega mind ei woinud hukkada. Minna ei olle mitte waart leige se armo, mis sa minnule norelt polwelt suit sadik ja ka tannapacaw olled teinud. Mis tanno woin minna sinnule se eest anda? Paljast sannast ei holi sinna mitte, waid sinna utled: anna, mo poeg, mo tuttar, omma sudda et minnule, ja olgo finno te ehktahs minne minno mele parrast. Minno helde Issa, sa tead, missuggune furri sudda mul on, se ei takha mitte finno teed armastada, waid illa laia tee peal kaia, mis hukkatusse sisse satab. Wotta sedda furja suddant minno secst, ja paranda

randa pääw pääwalt minno eksitussed, ja te mind
 õige usso läbbi kolbaivaks, et minna omma pat-
 to hääda süddamest tunnen, kahhetse, ja omma
 Ünnisteggia Jeesusse Kristusse pole kowaste
 hoian, kes ükspäinis vägger on minno patro
 hawad parrandama, ja minno ihho ja hinge
 pühhitsema. Tulleta minno mele, et kui se tänu-
 napäwane pääw on lõpnud, nenda ka minno
 ello pääwad peawad otsa sama, ja et sinna süs-
 igga-ühhega tahhad arro piddada, kuida temma
 sin ilmas on ellanud, ja temma kätte maksta
 sedda mõda, kui iggaüks saab teinud, olgo hea
 ehet kurri. Anna mulle sepärast iggapääwa pühha
 murret minno hinge eest piddada, et minna woi-
 sin tänna ja igga öhto omma wiggadussed ja eks-
 itussed sulle süddamest ülestunnistada, ja nende
 vasto abbi otsida ja leida. Oh Issand! ma-
 nitse mind allati omma pühha Waimo läbbi.
 Anna mulle andeks Jeesusse Kristusse minus
 Issand pärast keik minno eksitussed ja pattud,
 mis on teädarvad ehet teadmatta, misga minna
 sinna vasto ollen eksinud, ja puuhasta minno
 süddant neist armolikkult. Hoia mind seljinnat-
 sel ösel keige patto, kurja ja kahjo eest, ja är-
 rata mind homme warra ülles, ei minna ue pää-
 waga woišin ue ello sees käia, keigest lihha ja
 waimo rojuusfest pühha Waimo abbi läbbi en-
 nast puhtaks tehha, ja sedda pühbitsemist lõppes-
 tada Jummala kartusses, Kristusse minno öns-
 misteggia pärast, Amen.

Hommiko-Pälve Pühhapäival.

Oh! keigewäggewam Jummal, ja Issa, ma
 ja taewa Loja, sinno jure ma tullen, sinno
 ette langen minna põlveli mahha ja tännan sind
 keigest süddamest, et sa mind selsinnatsei õjel om-
 ma armo tibadega olled kaitsnud, ja kurja wai-
 mo ja temma seltsi eest armolikkult hoidnud.
 Sepärast peab minno südda ja su sinno helde
 armo kultutama. Sulle olgo au, kitus ja tanno
 nüüd ja iggaweste. Ma pallun sind ka, et sa
 tahhaksid mind selsinnatsel pärval ja iggal aial keis-
 ge kurja eest hoida. Sinno holeks anian min-
 na omma hing ja ihho, omma ello ja keik, mis
 mul on, vmmad mõtted ja sannad. Ünista
 sinna, oh helde Jummal! minno sissetullemisse
 ja vältjaminnemisse. Olgo se vååw mul õigeeks
 pühakspärwaks; et ma muud ühtegi ette ei mõt-
 ta, eggat, kuid ükspäin is sedda, mis läbbi
 sinno nimmi saaks pühhitsetud, ja sinno riik
 meie sisse tulleks. Ärra lässe mind mitte üks-
 päin is omma uledega tännapäaro sind tenida.
 Te lahti minno südda, et so sanna tööks sinna
 sisse tungida. Alita, et ma sinno sanna ja jut-
 lust hea melega fulen, meles pean ja omma ello
 se járrele parrandan. Sel eessimessel pärval olled
 sirina, keigewäggewam Jummal, sedda eessimest
 valgust lonud, oh! ärra jäätta minno süddant
 siis mitte pimedusse sisse, waid ütle ka nüüd
 omma keigewäggewama sannaga, et sinno val-
 gus ka minno süddames peab tõusma, et ma
 keigest runnmalusseest saaksin peastetud ja kui üks
 val-

walgusse laps woiksin ellada, Jesusse Kristusse
se tössise walgusse pärast, Amen.

Öhto-Palve Pühhapäval.

Heggatu enne ja armolinne Jummal, ma kidan ja tannan sind süddamest, et sa mind tannas pääw keige kurja ja kahjo eest oled hoidnud. Sa oled mind omma pühba sannaga rohkesti süötnud ja minno hinge jahhutanud; jest on minno südda rõmus, ja minno häng kidab sind sinno heldusse ja armo pärast. Ma pallun sind ka allandikkualt, hoia ja kaitse mind veel eddespiddi keige hinge ja ihho kurja eest. Anna mulle armas Issa, sedda armo, et ma unneske patto ei te, maid, et keik, mis ma mõtlen ellik nään. pühhaast Bain must woiks tulla. Gesamma Bain wötko keik hirmo minno süddamest ärra, et ma julgeste Jesusse Kristusse nimmel maggan, ja homme varra rahho ja hea tervisega ülestousten. Ärrata mind õiget aial ülles, ja sata mind rõmoga minno tõ tallale minnema, ja seddasamma sinno tahtmissee járrele teggema. Ja kui se aeg tulleb, et ma fest ilmast pean ärraminnema, siis seis sinna truiste minno jures omma abbiga, et ma surmaga nenda woitlen, et ma sedda ärratvoidan, Jesusse Kristusse surma woitlemisse pärast, Amen.

Hommito-Palve Esmaspäval.

Oh! mis paljo head oled sinna, armolinne ja heide Jummal, mulle teinud, et ma rahho

ho ja hea tervissega sedda páva ollen sanud náhha. Kuida pean minna sind keige sinno heateg-
gemiste eest tånnama? Ei maksa middagi sinno
ees, mis sinno käest ei tulle; siis läkkita sinna issi
mulle omma pühha Waimo, et ma temma juhha-
lamisse ja nou läbbi, sulle tånnu annan, ja, mis
mulle tarvis lähhäb, sinno käest pallun. Võtta
mind selsinatsel pával omma warjo ja kait-
missee alla, et minno hing ja ihho waenlased üh-
tegi kurja mulle ei te. Wallitse sinna mind, ar-
mas Issa, et ma middagi ei hakka eggia lõppeta
ilma sinnota. Hunista minno tõ ja teggemime.
Ehhita mind keige pühha kombede ja wifidega.
Anna armo, et ma woiksin omma patiude pá-
rast árdaste nutta, übhe ue ja waimolikko ello
sees ellada, ja páaw páwalt Jummala tarkusse
sees kaswada. Selsinatsel pával oled sa,
wäggerö Jummal, árralahhutanud sedda wet,
mis taewa peál on, kus pilwed on ja linnud len-
nawad, seit weest, mis ma peál on. Oh' se
patto wessi on wäggä tousnud minno süddames;
lahhuta seál sammas ka árra sedda patto wet, et
mo südda woiks sinno Paradisiks sada, ja seál
sees uft, armastus ja fannatus kaswada, nen-
da et párrast üksik pat mind sinnust ei lahhuta.
Sinnust ma pean kinni, siis kule mind ka JE-
susse Kristusse párrast, Amen.

Ohto-Palwe Esmaspával.

Oh! iggarenne Jummal, minno keelpaab iára-
geste sinnust rákima, ja ütlema: fidetud ols
öö minno helde Issa, seit temma teeö minno hin-
gele,

gele, ja ihhule palho head, temma heldus festab
iggaweste. Sesamma sinno heldusse pàrrast
pallun minna sind: kaitse omma wæga mind ja
keik, mis sa mulle ollod annud. Olle sinna mulle
issi warjuks, ja olle mulle armolinne, fest so peåle
lodab minno hing. Minna heidan ennast niüd
JEsusse nimntel mahha, ja meggan rahhoga, siw
na agga, oh Israeli kaitzia! ei uiutu eggaa magga.
Eosta siis omma palle walgust minno peåle, kui
ma maggan. Minna ollen, armas Jummal,
ristmisé läbbi sinno armsa Poja JEsusse Kreis-
tussega temma surma sisse mahhamaedud; siis
te mind ka temma ülestousmisse sarnatseks, et
ma siis Kristussega ue ello sees ellan, ja keige
vühhadega surel wümsel ülestousmisse pàwal
sinno tootud armo - ja au - rigi sisse saan, Amen.

Hommiko - Palve Teisipåval.

Armolinne Jummal, ma pôran ennast sinno
pole, et ma enne sinnoga rágin, enne kui ma
innimestega hakkal rákima, ja enne kui ma om-
ma tõ fallale lähhän; enne tannan minna sind
sinno heateggemiste eesti, ja pallun sinno kæst ön-
nistust, et minno tõ ja teggo saaks önnistud ja
sinno tahtmisé järrele tehtud. Ali olgo sulle
kolm-aino Jummalale, fest sinno armo läbbi tou-
sen minna praego ülles; sinno arm on mind sel
ösel hoidnud, ja on rahhoga mo waese pattuse
kehha lastnud hingada. Et agga se ð mõðda läis-
nud, ja pâaro meile hakkab paistma; siis área
jäita sinna, oh armas JEsus! sa õigusse pâlit,
mind mitte pimmedusse, ja süddame sõggedusse
sisse,

fisse, waid hakka nenda minno süddames paistma, et iggaüks saaks näbba, et Sinna mo sees olled. Se päval olled sa maad lahbutanud merrest ärra, et Ma kuivaks sanud, ja olled sedda selsamal päval pude, robs ja keige sugguste rohtudega ehhitand. Minno südda on, parrago Jummal! weel kui üks wessine so, mis head wilja ei fanna; siis lahuta sinna, armas Jummal, minno süddant ka seit patto weest, et se saaks tahhedaks ja heaks, ja et ma saaksum ähhe pu sarnatsels, mis jõe äres on istutud, mis omma wilja annab omimal aial, ja kenne lehhed ei puddene. Oh Issand! aita ja anna, mis ma so käest pallun, Jeesusse Kristusse pärast, Amen.

Ohto-palve Teisipäival.

HElde Issa, sinno armo läbbi on se tännane päärö mõda läinud, ja juuan ikka ennam surma pole. Kidgetud olgo sinno fallis nimmi, et sa mulle aega annad ennast pattust võrda, ja et sa mind ep olle äkkitse surma läbbi süt ilmasti ärakorristanud. Sedda head tahhan minna sinno pühha Waimo läbbi ikka meles viiddada, ja see pärast keigest süddamest sind kita. Ma pallun sind, minno ello armastaja: Alina mulle weel ni paljo aega, et ma woin patto peale weimust sada, ja omma hinge waenlased omma jalge alla talkida. Sedda pallun minna sinno käest keigest süddamest; seit minna polle, parrago Jummal! weel mitte nisuggune, kui minna kül siino fanna järvele peaksin ollema. Kinnita se nou minno sees,

et halkan patio wasto sure hole ja murrega pans
nema, ja puan sind, vñ helde Jummal! Lätte sada,
et ma teys ilma sinuva ei esla, waid et sa minno
sees omma armo ja waega woikid ellada. Se
asja peale motteldes, heidan ma ennast mahba,
ja pallun sind: Arra lasse mind mitte sind árras
unnustada, waid anna armo, et ma omma modi
heites sind meles pean, ja homme üllesärkades
sinnust halkan räkima. Siis tean minna tööste,
et mul ei sunni ühtegi kahjo. Sedda pallun min-
na ka JEsusse Kristusse párrast, Amen.

Hommiko-Palve Restnáddalil.

Oh! sinna suur Jummal, kes sa issi walgu-
oled, ja ellad ühhe walguisse sees, kuhho üks-
ki ei sa, ja siiski ni armolinne oled, et meil waess-
tel lubba on, sinns pühha palle ette tulla sind pal-
luma; sepárrast tullen minna ka felsinnatsel hom-
miko tunnil, ja nikkutan omma süddame põlived
sinno ette, ja tämann sind sinno sure armo eest,
mis sinna mulle keik minno ellis aial oled näinud.
Sest sinno armo läbbi ollen minna veel ellus, ja
ollen sedda páwa sanud nähha. Sa oled mind
omma warjo alla wótnud, truiste mind laits-
nud, ja omma wae läbbi leige kurja eest hoidnud
nenda, et ma hea tervissega omma tööd woin
tehha, ja õmmad asjad aiada. Minno mele tul-
leb, et sa sel páwal sedda pálikko, ku, ja need
tähhed oled lomid. Need sammad tewad truiste
sedda, milspárrast nemmad on lodud. Oh! Siis
árra lasse mind ni meletu olla, kui need, kes sest
ei holt, mis meie kohhas on sinno tahtmissee jáv-
rele

rele tehha. Tulleta ikka sedda mo mele, et sa lass-
sed omma pällikko kuriade ja waggade ülle ülles-
tousta, ja lassed wihma saddada bigede ja ülle-
kohusteste peale, et ma woiksin sinno jälgede sees
käia, ja armolinne olla omma liggimesse wasto,
kui sinna taewane Issa armolinne oled. Kitlu-
süs, helde Issa, minno süddamest ärre keik wi-
ha, wihtamist, kaddedust ja tiggedust; anna
mulle üks pehme südda keikide innimeste wasto,
et ma ka omma waenlastele woiksin head tehha,
head neile sõwida, ja nende eest palluda. Keik
muud head, mis ial veel sinno käest tulleb pal-
luda, sedda anna mulle, armas Jummal, roh-
keste minno Onnisteggia, Jesusse Kristusse
pärrast, Amen.

Ohto = Palve Räsknäddalil.

O! dige ja pühha Jummal, sa tahhad, et meie
peame ka biged ja pühhad ollema, nenda kui
sinno oled. Alga minna wocene patuna pean
tunnistama, et ma issiennejest ei olle eggja dige
egga pühha, ja siiski teed sa mulle pa jo head; sa
hoiad ja kaitsed mind, nenda kui ja tänapäeva-
ge oled teinud. Sepärrast kida Issandat, min-
no bing, ja ärre unustu mitte arra, mis head
temma sulle on teinud. Hälde Jummal! ma pal-
luid sind, hoia mind pärrast veel nenda, kui sa
tännine mind oled hoidnud keige kuri ja kahjo
eest. Lasse mind ikka ilma liamurreta ja kartus-
seta rahbo sees maggada; ja sinns walgu ei lah-
ku minno süddamest, sest sinna, oh Issand! wal-
gustad keik pimmedust ja soggdedust. Heida armo
minno

minno peåle, ja anna mulle keik pattud andeß; peåsta mind minns pattro håddast; pesse mind puhaks minno eksitussist, ja pühhitse mind läbbi ja läbbi. Issand, kule minno heålt, kui ma öse sinno pole huan, ja wötta mind kuulda kui mo südda sind otsib. Ärra wötta omma kät mitte minnußt ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha, fest ma ladan sinno peåle. Kinnita sedda lotust ka minno sees JEfusse Kristusse párrast, Amen.

Hommiko-Palive Neljapäwal.

HElde ja armolinne Tutmäl, kes sa meile head tehhes ärra ei wåssi, waid keikile head teed, ni hästi neile, kes sind kartwad, kui ka neile, kes on tånnamatta; minno kohhus on selsinnatsel hommiko tunnil sind tånnada, fest sinno arm kes tab iggarvest, ja sinna ep olle mitte waatnud minno pattude peåle, ja ep olle nende párrast mind mitte nuhheinud; waid sa oled mind omma tiba dega katnud, et mulle ühtegi kahjo ei olle sündis nud, ja et ma sedda pára jaüle vllen sanud nähha. Anna armo, et ma sedda pára ei prugi pattuks, waid sinno auriks ja minno hingे önnistussels. Hoia mind sel páral ja iggal aial ebba usso wi side ja kõmbede eest, et ma mu asia peåle ei loda, kui ükspäinis sinno peåle Sa oled käenud, et ma omma palle hìagi sees omma leiba pean so ma, ja sets oled sa kuis pára seadmud, et meie nende sees omma tööd peame teggema. Anna omma armo, et ma keikuggust tööd, mis ial ette tulleb, julgeste a römoga ärateen, ja sinno käest önne ja önnistust pallun. Önnista ka, armolinne

ne Jummal, keik, mis ma ette wottan, ja árra
lasse mind mitte omma hing tööd árra-unnus-
tada; waid et ma tööd tehhes sinno peale mõtlen,
ja ommas süddames sinno pole vñkan. Onnista
keik, mis finna mulle olled annud; ja nenda kui
sa sel páwa olled lonud need liinud taewa al, ja
kallad merre sees, ja olled murret meie eest pidda-
nud, enne kui meie weel ollime lõdud, et meie neist
piddime toidust sama; nenda pea nüüdke weel
murret meie eest, ja lasse liinud taewa al, ja kals-
lad keige mette sees figgida. Keige-ennamiste
agga taida mo südda usso, armastusse, kannas-
tusse ja pühha kombedega, et ihho ja hing saaks
üllespetud. Te sedda armolinne Jummal, Je-
susse Kristusse párrast, Amen.

Ohto-Palve Neljapäival.

Helde taewane Issa, minna tannan sind süd-
dame ja suga, et sa páwa ja ööd lonud, ja
olled sedda páwa seadnud, et meie omma tööd
peame teggema, ja sedda ööd, et meie same hin-
gada. Kidetud olgo sinno kallis nimmi, et ma
tannapääro sinno armo läbbi üllen joudnud om-
ma tööd tehha, ja olled keik furja ja tahjo min-
nust árrakeelnud. Anna nüüd, armolinne Jum-
mal, et mõ wåsinud ihho sel vñsel nenda saaks
hingada, et ühtegi kartus, hådda, eggas willetsus
mind üles ei árrata. Sinna, oh Issa! wôttia
mind wasto ommaks lapseks, et ma julgen om-
ma Pea sinno sullesse païna. Seks ehita mind
öige usso, tössise armastusse ja pühha kannatus-
sega, et minno südda findlaste sinno issalisse

armastamisse peale woiks lota. Lasse siis ka
sinno pühhad Inglid olla minnis ja minno hones-
te ümber, et kurrat se mbiraja loukoer ossa min-
nust ei sa. Heia meid tulle-kahjo ja vargade eest.
Wimaks olle sinna, oh! armas Jesus, mulle os-
saks, siis uinun minna rõõmsaste maggama.
Amen, se sündko nenda, Amen.

Hommiko - Palive Redel.

Oh! keigewäggerwam Jummal, Ma ja taewa
Loja, ma tullen praego sinno pühha palle ette
ja tännan sind keige se hea eest, mis sa mulle
minno ello aial olled teinud. Sa olled mulle iho
ja hing eannud, ja tännine hoidnud. Ma ollen
sinno hoseks olmud, ja sa olled murred kõnnud, et
mo hing, mis patto läbbi olli ärrariiklitud, ja
piddi hukka minnema, vattust sai peästetud ja
püddi neste sündima. Sa olled sel páwal sedda
essimest innimest lonud, ja jummalikko wiñide ja
kõmedeega ehitand. Oh! armas Jummal,
wata münd minno peale, mis suggune ma ollen;
kelle sarnane ollen minna mäud? Parrago Jum-
mal! kurrati näggo näikse inul ja keikil innimes-
tel ollewad. Parranda siis sedda mis on ärrari-
kutud. See's olled sinna jo omma ainust Poega
Jesus Kristust ilmale läkitanud, et temma piddi
meie sarnatseks sama, ja meie pattud risti peale
kandma, et meie püddime jäalle temma sarnatseks,
digeks ja pühhaks sama, ja et Jummalala näggs
meie sees saaks jäalle ülesebhitatud. Alita, et ma
otsin abbi omma õnnisteggia Jesusse Eäest, kes
sei páwal risti on lõdud, ja temma peale õige usso
sees

sees watan, ja hattan sedda patto wiikama, mis minno önnisteggiat on risti peale saatnud. Aita siis ka, armas Jummal, et ma omma lihhaliklud himmud risti wõn, ja ühtlae omma Kristussega surren, et ma temmaga jälle woin ülestousta, ja abhe ue ja wagga ello sees ellada, ja nenda ennam ja ennam sinno sarnatseks sada. Seeb se on, mis ma keigest süddamest sinno käest pallun, wötta minno palived kuulda Jeesusse Kristusse kannatamisse ja surma párrast, Amen.

Ohto-Palive Redel.

Oh! helde Issand Jummal, minno südda; meel ja keel hakkab praego sind tannama: seit sa olled kui se armo hallikas tänapäärö rohkesti omma armo minno peale laßnud tulla. Olleksid keit minno liikmed keled, siiski ei juuaks nemmadi keit sinno heateggemissed ülesräkida. Sinno arv on se, et ma veel ellus ollen; sa olled mo hiage hoidnud hukkatusse ja mo ihho pahha haiguse eest; paljo kurja olled sa minnult ärrakas, ja olled mind rohkesti önnistanud. Olle siis, armas Jummal, nisuggune veel minno wasto, kui sa tännini olled olnud. Wötta omma hoiets mind, ja keit, mis mul on, ja katta mind omma tibadega, et ma rahhoga maggan, ja homme varra ue rammoga ülestousen, ja omma tööd sinno auuks hak'an ja lõppetan. Ja kui minno viimne ellu tund tulleb, siis kinnita mind, et ma kindla ussoga Jeesusse Kristusse peale lotes, siit ärralahhan, ja iggaweste õnsaks saan, Amen.

Hommiko = Palive Laupával.

Oh pühha Jummal! helde Issa, minno esfü menne tō peab se ollema, et minna sind lidan ja tännan; sest üpris saur ja hea on se, mis sa muls le olled teinud. Minna ep olle wåårt neid heatly gemissi, mis sa mulle teed iggapååw. Paljo head olled sa minno ihhule teinud, agga paljo ennam mo hingele: Sest sa olled mind risti-rahwa seas lastnud sundida, kus ma finno sauna tahtmissi saan öppida, et ma woiksin omimast pattust peå seda ja iggaweste õnsaks sada. Minna läbhän nüud ta omma tõle ja wöttan sedda ette, mis sa issi mind olled käsknud tehha. Õnnista siis minno tō ja teggeminne; õnnista minno wåljaminneminne, et ühtegi willetsust eggas äppardust mulle ei sunni; õnnista minno sissetalleminne, et ma nenda omma lotta taggasí tullen, et ma wåljas ühtegi patto ei olle teinud. Sel pával olled saj taewa ja Ma Loja hinjanud, ja omma kätte tō peale waatnud, ja mata! Keik olli wåggas hea. Mis pean minna waene ütlema, kui ma watan ja mótsen keige se peale; mis ma sel náddalil oljen teinud? Ei ma tobbi ommad pattud ärrasals lata; minna tunnistan, et minno tō ja teggo ei kõlba; sepärrast pallun mirka: Heida arms minno peale, ja anna mulle keik minno pattud andeks: Kinnita mind omma pühha Waimo läbbi, et ma parreminne ennast woin tullerwal náddalil patto eest hoida. Ärra tüddi ka mitte ärra mulle head teggemast, waid sunno heldus ja arm olgo minno peál iggaweste JEsusse Kris- tusse pärast, Amen.

Dhto

Ohto - Palive Laupåval.

Oh! sa igganenne Jummal, üks náddal on ta
sinno armo läbbi rahho ja hea terwissega
möda läinud. Sinna suur Jummal olled sedda
head mulle teinud. Juba ma olleksin ammogi
hukka läinud, kui sinna ep olleks mind kaitsnud.
Sepärrast tånnan minna sind keigest süddamest,
ja pallun sind allandikult; Hoia mind keige håd-
da ja willetsusse eest. Sa olled tru, sepärrast lo-
dab mo südda sinno peale, sesamma lotussega hei-
dan minna ennast mahha. Sinna agga, oh helde
Issa! tulle mo süddamesse, ja te ennesele siina
asfet. Ehrita minno südda usso, armastusse ja
kannatussega, ja årra lasse mind ühtegi möttelida,
räkida eht tehha, kuid ükspäini sedda, mis so
pühha Waim wöttab minno sees tehha. Anna
armo, et ma hakan ma-ilma årrapõlgama, ja
taewa járrele iggatsema, ja kui se tund liggi saab,
et sa, oh armas Jummal! mind siina taewa tah-
had sata, siis olgo so pühha Waim minno sees,
et kui ma teps ei moi räkida, temina siiski minno
sees löpmatta woiks öhkada, ja nenda sinno püh-
ha pasle ette tulla. Kule minno palve, armas
Jummal, JEsusse Kristusse párrast, Amen.

Üks Tånn - Palwe

Meie Jssanda JEsusse Kristusse
Innimessetsamisse ja Sundi-
misse párrast.

Oh sa helde armolinne Jumimala Poeg JEsus
Kristus, sa õige innimeste armastaja! au,

Titus ja tānno olgo sulle finno sure heldusse pār-
 rast, et sa meie libhast ja werrest olled osça wōts-
 mid, meie wennaks sanud, ja meid keik ni wāg-
 ga auustanud, et meie finno läbbi Jummala
 lapsiks ja suggulafiks olleme sanud. Sa suur
 Tunningas, keikide issandatte Issand, sa keiges
 Tõrgem, wāggeram ja rikkam Issand, kuida
 olled finna meie waese, alwa ja nōdra libha ja
 werrega ennast lihlanud? Kuida olled finna
 meid isse Jummala au ja nou sisfe üllendanud,
 et finna, kui tössine innimenne, selle kolm-aino
 Jummala sees nūud olled ja ellad? Junimenne
 on patto läbbi koggoniste ärrarikitud, wata,
 kui wāgga on temma nūud finno sees pühhitse-
 tud ja puhtaks tehtud! temma olli ärranetud;
 wata, kui ta finno sees on önkäistatud! Sa olled
 nisugguse innimesse ihho ja hinge ennesele wot-
 nud kui meil on, et sa meid ihhs ja hinge po-
 lest piddid terveks teggema. Anna armo, et
 minna nūud mo hing, ihho ja selle liikmed,
 mis finna ni wāgga ennese sees olled auustanud,
 pattudega mitte ei rojasta eggaga teota, waid et
 finna minno sees, ja minna dige usso läbbi fin-
 no sees woiksin pühhaste ellada. Sa önnista-
 tud neitsi Poeg! Sa Issanda önnistatud!
 telle sees keik rahvast Ma peál önnistakse,
 meie ollime Jummalast ärralahhutud; ennä!
 kuida meie finno sees ni kindlaste Jummalaga
 olleme ühte sanud! meie ollime furratise teotud;
 ennä! kui wāgga nūud finno sees auustud!
 meie ollime Jummala wiha al; ennä! kui
 wāgga nūud finno sees armastud.

Oh!

Oh! kuida woib Jummal nûud meie wristo
 wihha piddada? kuida woib ta meie waenlane
 vla? kuida woib ta meid rikkuda, kes meie tem-
 ma libha ja werri olleme? ükski ei olle ial on ma-
 ennese libha wihkamid. Otse kui finna, ari nas
 JEsus, nûud tössine Jummal ja tössine inxiinen-
 ne iggaweste jâdd, nenda on Jummal sinno in-
 nimessetssamisse läbbi meile linnitanud iggawest
 sôbrust, iggawest armo, iggawest leppitamist, ig-
 gawest laste ðigust, iggawest rahho Jummale ja
 innimeste wahhel, et meie sinno fuggurwôssa ollé-
 me, ja kui sinno ommaksed ja wennad sinne ga-
 woime ellada iggaweste. Oh mo kallis JEsus!
 sinna oled felge arm, heldus, rôdm. Sinna
 oled se ðige walgu, mis meid walgustab; sinna
 oled se ðige te, mis Issa pole juhhatab; Sinna
 oled se iggawenne tõdde, mis meid öppetab; sin-
 na oled se iggawenne ello, mis meid ellawaks teeb;
 Sinna oled se iggawenne arm, mis läbbi Ju-
 mala omma armo annettega meile tulleb; Sinna
 oled se iggawenne ðigus omma lummastamisse
 läbbi, mis meid õnsaks teeb. Sinna oled se igga-
 wenne surem Preester, kes meid önnistab, meie
 eest pallub, ja kes issiennast täielks lummastamisse
 hinnaks meie pattude pârrast on annud. Sinno
 ello on innimeste walgu. Nende römustamis-
 sekts oled sa taewast mahha tulnid; Sa oled
 innimessetssamud, et innimesed woikid Jum-
 mala lapsiks sada. Oh! kui armas oled sinna
 minno süddames? Mis illus on so näggo; mis
 armad on sinno wiqid ja kombed? Mis lahked
 on sinno kõnned, sa keigeillusam innimeste seasi?
 Oh! minno sôbber, tille mo süddamesse; mo
 wend!

wend! árrā pôlga mind; minno armastaja!
 árra taggane minnust; mo peigmees! wóttä
 mind wasto helde su-andmisega; mo súddame
 röödm! ühhenda ennast minnoga, finnita minno
 usko, et sinna tõeste ja täieste omma Jumma-
 likko werrega mind olled árrasunnastanud, ja et
 sa omma inimkesekssamisse läbbi minno wen-
 naks sanud, kellel halle meel minnoga on keige
 minno hådda párrast, ja kelle jure minna keige
 taewaste sees julgeste woin tulla ja towiwaste abbi
 otsida. Keige-ennamiste tulleta mo mele, et sa
 minno libha ja werre issiennese sees ülle keikide
 taewaste, ülle keige Inglide, jummalikko au-
 sisse olled tõstnud, et minna keik tühja illo siin-
 ma-ilmas pean árrapõlgama, ja õige usso läbbi
 jo siin, taewas ellama ja sedda au takkanoudma,
 mis sinno sees minno iggarvessels römuks mulle
 on antud ja walmistatud.

Oh wóttä armas JESUKE!
 So sängiks minno súddame.
 Oh wóttä temmas hingada,
 Et minna sind ei unnista,
 Amen.

Üks Tānno-Palwe

JESUSSE KRISTUSSE KIBBEDA
 Kannatamisse párrast, misga temma
 meid Jummalaga leppitanud.

Oh! JESUS KRISTUS, sa ilma süta Jummalala
 Tal, kes sinna ma-ilma pattud olled árra-
 tannud! ma tānnan sind súddamest sinno kibbeda
 pan-

kannatamisse ja surma eest, kui keige ma-ilma
 hâdda, se on keikide innimeste kurbdus, abhas-
 tus, wallo, kartus ja wârrisemminne sinno peâle
 tulnud ja sinno hing furwaks samud surmani.
 Kes woib sinno hing abhastust árramoista ja
 ülesräkida? Oh! sedda hing hâdda! oh sedda
 süddame wallo! oh sedda waimo jállestust! oh
 sedda surma woitlemist! oh sedda verrist higgi!
 mis tânnalikko süddamega pean minna sind was-
 towôtma? Oh Issand! sa olléd tödeste keikide
 eest surma maitsnud, se eest tânnan ma sind, sa
 ka südda. Ma tânnan sind sinno allandlikko
 palve eest, kui sinna aedas omma palle peâl
 Jummalat kummardanud, ja issiennast minno
 assemel Jummalale ohwriks annud. Minna
 tânnan sind sinno koidikkude eest, misga sinna
 kui kuriateggia kinniseutud olnud, et sa mind
 neist iggawesse surma paelust tahisid lahti peâsta.
 Minna tânnan sind sinno harvade vårrast, kui
 sind minno patto vårrast piitsaga lôdi, minna
 tânnan sind sinno sure alandusse ja tassase mele
 vårrast, misga sinna minno kordust, au-ahnuist,
 vühha ja tiggedust olléd maksnud ja árratastu-
 nud. Ma tânnan sind, et sa omma risti-surma
 läbbi fest wiimfest ja hirmsast Jummalat kohust
 mind olléd árrapeästnud. Ma tânnan stud sinno
 kibbowitsa kroni vårrast, mis sa minno heaks
 tânnud, et sa iggawesse au-kroninga mind moik-
 sid ehhitada. Ma tânnan sind, et sa kui üks
 árranetud, taewa, ja Ma wahhel risti peâl olléd
 ponud, ja mind se läbbi fest iggawessfest need-
 misest árralunnastanud. Oh sa vühha ihho!
 oh sa helde südda! oh sa kallis Pea! oh sa
 illus

illus palle! oh teie selged filmikessed! oh teie õn
nistud käed! oh teie kassinad kõrvad! oh teie
kaunid jallad! Kuid a ollete teie keikipiddi minno
patto pärast waewatud? Oh Jummal! Kui suut
en finno vihha patto peale, et sa omma aino
silindinud Poia peale ei olle mitte armo heitnud?
Oh JESUS! Kui suur on finno arm minno vasto,
et sa seest- ja wälgaspiddi sedda ilmaräkimatta
piirgo vallo ni kannatlikko süddamega kannatas-
tud, et minna ei piddand sedda iggawest surma
nähha sama iggaweste.

Minna tānnan sind, et sa risti peäl finno om-
ma waenlaste ja ka minno eest, kelle pattud sind
risti peale saatnud, olled pallunud ja üttelnud:
Jessa, anna neile andeks, fest uetnud ei tea, mis
neinmad tewad.

Ma tānnan sind se sanna eest, mis sa Joans-
nes sele olled räginud: Vata! se on finno eaima.
Kül sa voditud ka minno eest murret piddada ja
minus kurbdusse sees mind rõmustada.

Ma tānnan sind ka nende rõömsade sannade
pärast: Tānnas pead sa minnoga Paradiis ols-
lem a. Ma pallun sind, mõtle ka minno peale
ominas rikis, ja wiimise hääda sees te mulle pa-
radiisi uks lahti, et ma täie istussega rõömsaste
süüt nooin ärralahkuda.

Ma tānnan ka süddamest se sure hingé hääda
pärast, mis sees sinna olled kissendanud: Minus
no Jummal! minno Jummal! mis sa olled
mind mahhajät nud? Rinnita se läbbi minno
usko, et sa mind surma häädas nüüd ei tahha
mitte mahhajatta, waid et sa kui minno Issand
ja

ja minno Jummal tahhad keigest häddast mind lahti peasta, ja mind õnsaks tehha.

Ma tānnan sind so janno pārrast, et sa üttel-nud: Mul on janno. Olgo sulle ka janno minno hingे õnne járrele, ja kustuta minno janno se ello-weega, mis keeb iggawesse ello sisse.

Halleluja! fitus ja tānno olgo ka sulle se rõõm-sa sanna eest; Se on lõppetud! sest nüüd olled sa ka viimise tinga Jummalaka lohto ees minno árra-lunnastamiseks mäksnud, ja minno õnnistusse otsus on finno käes. Sepārrast tānnan minna ka viimaks sind so viimise sanna eest: Issa, sin-no kätte annan minna omma waimo! Sest sin-no surm on mind Jummalaga leppitanud ja minno surma árraneenud, et ma ka omma waimo finno ja minno taewase Issa kätte woin anda, ja temma arms sees hirgada iggaweste. Seddas suggest täielikko lunnastamisse hindu olled sa, rae-wane Issa, minno iggawessels lunnastamissects vastwōtmud, et sa ei tahha minnoga lohtusse minna, waid omnia hallastusse rikkust pattude andeks-andmissee läbbi üllesnāidata. Sinnen Poia JEsusse kallis surm toob mulle nüüd digust, kulu-tab Jummalikko rahho, ja annab hingele rõmo, et ma hea melega woin keik pattused himmud surretada, ja minno JEsusse auuks waggadusse ja õnnistusse sees ellada ilmalõpmatta.

Sest nüüd olgo taewas tānno Issale!

Res meid sures waewas aitnud heldesse,
Ritus olgo járgest JEsussele ka.

Pühha Waim! sind kõrgest kūtko ilma-ma.
Issand, heida arms meie peale, Amen.

Tānno

Tåno-Palme

JEsusse Kristusse Jumma
Poia röömsa ülestousmissee vårrast.

Oh! sa keigewäggewam, patto, kurrati, surma ja põrgo ärravöbitja, Jesus Kristus! minna tånnan sind süddamest sinno röömsa ülestousmissee vårrast, mis läbbi sinna surma käest woid must ärravötnud ja hukkaminnematta ello walgusse ette tonud. Sinno käes on nüüd surma ja põrgo wotined. Sa oled surnud olkud, ja wata, nüüd ellad sinna iggarwessest iggarweste. Surm, kus on nüüd sinno odda? Põrgo-haud, kus on sinno woimuis? Kitus ja tånu olgo sulle, kes sinna sedda woimust nende peale meile oled saatnud. Sepärrast on minno südda römus, sees nüüd festab mo au iggarweste. Taewane Issa ei olle sind mitte surma sisse jätnud, waid ürrikesse aia vårrast üllesärratanud ja iggarwesse auga kui krontiga minno heaks sind ehbitanud. Minna ollen nüüd tdeste sinnoga üllesärratud, ja sinno sees ülestousnud, ei ma ue ello sees pean käima. Sinna oled issi tdeste se ülestousminne ja ello, kes sinno sisse ussub, ei lähhå se surrema, et ta kül surreb. Sinna oled nende usklikkude ello, ja ei surre mitte, sepärrast ei woi ka nemmad omma ello mitte ärrakautada. Oh minno Issand! Kuida oled sinna sure auga ommast hauast ülestousnud, nenda et Ma wärrisenud, ja sinno waenslased kohkunud ja suurt hirmo tunnud. Alga omma sobradele, neile patto kahhetseva Jüngritstele, oled sa ennast heldeste näitnud, ja Mariale üttel-

üttelnud: Minne ja ütle minno wendadele:
 Minna lähhän ülles minno ja teie Issa, min-
 no ja teie Jummala jura. Oh! kui rõõmsaste
 olled sa pārrast issi nende jure tulnud, ja sedda
 rahho Jummalaga neile tulutanud. Sa olled
 nendega sōnud ja jomnid nende usso linnitussels,
 et sa tōweste ellad, ja olled nende süddamed taewa
 rōmoga jahhutanud. Oh sa helde, armolinne,
 rōmus ja ellaw rahho saatja! tulle ka minno
 süddamesse ja rōmusta minno waese hing. Ku-
 luta mulle ka, et sa Jummala armo, pattude
 andeksandmist, õigust, rõimust, rahho, igga-
 west rōmo ja ello omma ülestousmisse läbbi
 minnule olled saatnud, ja patto, surma, kur-
 ratit ja iggarwest hukkatust ärratvoitnud, ja
 minno heaks kautanud. Nüüd anna armo, et
 ma süddamelikko pattustpöörmisse läbbi ka wai-
 molikul kombel pattusest ellust ülestousen, ja
 sinno auks eddespiddi ühhe ue ja wagga ello
 sees rõiksin ellada. Touse sinna minno sees ül-
 les, rikku furrati teud minno süddames ärra, ja
 wallitse omma Waimoga seāl sees kui minno
 hing Runitngas. Kui nüüd selle Waim, kes
 sind furnust on üllesärratanud, minno sees el-
 lab, siis rõttab sesamma Waim, kes sind,
 minno JEsust, furnust on üllesärratanud, ka
 minno furnud kehha haudas ellawaks tehha, se-
 pārrast et ta seāl sees kui omma hõne sees siin on
 ellanud. Siin on meie ello varjule pandud sinno
 sees, agga seāl sawad meie ihhud sinno ärrafelles-
 tud ihho sarnatsets sama, ja meie peame sinno-
 ga au sees ariwalikkuks sama ja jáma iggarweste.

Oh armas Issand, JESUS KRIST!
 Sa causid surmast ülles,
 Meid peästa surinast kurratist;
 Meid hoia ommas sülles:
 Oh aita omma Waimoga
 Meid keit uut ello algada,
 Mis sinna meile saatsid, Amen.

Üks Tānno-Palwe

Meie Issanda JESUSSE KRISTUSS
 rõömsa taewaminne misse pärast.

Oh! sa keigewäggewäm ja iggawenne ello
 Würst, JESUS KRISTUS, kes sa omma
 rõömsa taewaminne misse läbbi Jumala au
 parrema käele olled istmud, ja omma waenlased
 patto, surma, kurratit, ma-ilma ja iggawest
 põrgo vamma jalgade alluseks járjeks pannud.
 Kuid i pean minna seddasuggust woimust ja wal-
 litsusi. Hästi kül kiitma ja tānnama? Sa olled
 meie pattude puhhastamist issiennese läbbi teinud,
 sa pärast ülemaks samud kui keit Inglid taewas.
 Sest siinu taewane Issa on sind pannud istma
 omma parrama käele taewas keige Würsti-wal-
 la, ja woimusse, ja wäe, ja wallitsusse, ja keit
 üste nimme, mis nimmetalse mitte ükspäiniis sess
 simatises, waid ka tullevas ilmas, ja temma on
 keit siinu jalgade alla pannud ja on sind pan-
 nud Peaks koggodussele; et sa issiennesega keit
 piddid täitma. Nüüd olled sa meie Pea, ja meie
 siinu

sinno liikmed, velleme jo sinnoga ja sinno sees tae-
 waste asjade sekka seäitud. Nüüd tahhad sa om-
 mad liikmed ello, malgusse, wimusse, rahho
 ja rödmoga täita. Sa oled meie iggarvenne su-
 rem Preester, ja tahhad meid omma pühha
 Waimoga woida. Nüüd woid sa nende palwed
 kuulda, ja neid önsaks tehha, kes sinno nimme
 appi hüüdwad, ja sinno peale lootwad. Et sin-
 na nüüd, kui meie Pea, taervas ellad, siis toma-
 mad sa ommal aial meid, so liikmed, ennese järrele,
 et meie seäl olleme, kus sinna oled, ja sinno au-
 nähha same. Se peale lõdame meie, ja sesin-
 натсе lotusse järrele peab meie ellaminne jo sün-
 taervas ollema; sest kus meie warra on, seäl peab
 ka meie südda ollema, et meie sedda takkanuame,
 mis üllerwel on, ja ei mitte sedda, mis Ma peäl
 on. Tomma meie süddamed ennese pole, siis
 meie palvega jookseme sinno järrele. Anna mei-
 le pühha himmude tiwad, siis meie järrestikko
 õhlamistega usso läbbi lenname sinno pole. Oh!
 millal tullen ma sünna, et ma sinno valle saan
 nähha? millal saan ma omma taerwaminnemist
 piddama minno ja sinno Issa, minno ja sinno
 Jumala jure? Tulle, Issand JESUS, ja wotta
 mind ennese jare. Jah! Amen.

Oh JESUKE, so järrele
 Meid tommia wåggewaste,
 Meid pühhaks te, et ellame
 Kui önsad igganeste,
 Amen.

Tānno-Palme

**Se falli pühha Waimo eest,
mis Kristus meile saatnud.**

Oh minno fallis Issand JESUS! kuida woin minna sind kül tānnada se sure jummalikko ja falli anni pärast, mis sinna meile olled tootanud ja üttelnud: minna tahhan omma Waimo wäljamallada keige lihha peäle, et nemimad peawad kossuma kui rohhi jõe äres. Jahhuta minno ärrakuinud südda omma Waimo kui ello-weega, et ma woiksin head wilja sulle kanda. Oh! walgusta, sojenda ja suta minno südda õiges uskus, armastamisses, palves ja Jummala kitusses, et so Waimo annid minno sees woiksid pöldeda ja paistada. Oh pühha Waim! sa fallis Jummala tulloke, walgusta meid. Oh sa ello messi! jahhuta meid. Oh sa Jummala hing! te meid ellatwaks. Oh sa pühha Jummala sõrm! kirjota omma lässo-sanna meie süddame sisse. Oh sa wåggi üllerwel kõrges! kinnita meid meie nödrusse sees. Oh sa taewane römo-dlli! römusta meid meie kurbdusse sees; sa soe wihmole! kossuta meie ärranärtitud südamed. Oh JESUS! walla meie peäle rohkeste sedda õige palwe Waimo, kes meie eest ja meie sees pallub ilmaräkimatta õhkamistega, ja kes meie wainoga tunnistab, et meie Jummala lapsed olleme. Lasse tedda meie sees allati õhka da: Alba, aita armas taewane Issa! et meie fest palwest woiksume tunda, et so Waim meie sees ellab. Lemma olgo meie sees üks tarkusse, hea

heä nou ja Jummalä kartusse Waim. Ta tehko
meie süddamed selle kõlm-aino Jummalä hõeks.
Ta sunnitago meid ue sundimisse läbbi ueks lo-
maks JEsusse Kristusse sees. Oh sa iggawen-
ne Waim! põra meie süddamed festiinatiesit il-
malikkust ellust ärra iggarwesse ello pole. Ehita
meie sees Jummalä riki üles, mis on õigus,
rahho ja rõõm pühha Waimo sees. Meie Is-
sanda JEsusse tootust mõda öppeta, juhhata, fin-
nita, jahhuta meid ja te meid ellawaks; olle
meie eestkostja, abbimees, nou-andja, wäggi,
meie hinge walgu ja rõõm keige kurbdusse sees.
Olle meie waimo wäggi, et meie need libhalikkud
himmud ennese sees voiksime lämmatada, et sunno
heä Waimo wiid ja kombed agga meie sees voit-
fid kossuda ja laswada. Oh meie ainus hinge
rõõm! hoia meid, et meie sind pattudega ei kur-
wasta ehk ennesest ärra ei aia, waid ja meie
süddamesse, ja ella meie hinge sees sesiinatse ja
tullewa ello sees. Sinna au Waim, hinga
meie peale, ja anna meile Jummalä au nähha
sün uskus ja waimus ja seál iggarwesses ellus.

Oh Issa, helde jaggaja!

Oh! kule palwed armoga,

Ja sedda annet anna:

So waimo meile läkkita,

Sün temma läbbi juhhata,

Ja taewasse meid kääma,

Amen.

Patto tunnistusse Palwed,
mis sees meie omniad pattud Jumimala ette
tunnistame, andeks andmisi
ja ello parrandamist Jummala käest
pallume.

Oh! sa suur Jummal, minno Loja ja õnnis-
teggia, ma kaeban ja tunnistan sinno ette,
et ma kül sinno sarnatseks ja so kõmede järrele
ollen lõdud, agga et ma, parrago Jummal! sed,
da õnne ollen ärrakautamid ja kurrati sarnatseks
sanud, ja mo kurri süddaa armastab selle kurja
waimo wised, kõmed ja joned. Minna wihkan
sedda, mis sa, armolinne Jummal, mind lääsid,
ja püan sedda hea melega tehha, mis mo hingel
wænlaed tahtrud, et ma ouma hingel hukkatus-
seks pean teggema. Ni suur on mo patto hädda
ja kurjus. Ei olle mul digust, eggas pühbitsust;
ussust minna ei tea, armastus on mo süddames
ärrakuustud. Sest olen minna hirnisals ja rogi-
puks sanud sinno pühha silma ees. Agga, seeb se
keigepahhem weel un, et ma viete ei tumne, kui
suri minno patto hädda ja kurjus on. Ma olen
holeta olnud ja ei mõttelnud se peale, mil wisiil
ma saaksin sunoga ärvaleppida, ja mo pattust
peästetud. Mo süddaa on kowra ja ei karda sinno
wihha, ja ei mõtle viete sinno heateggemiste peale.
Hallasta sinna, oh tri Jummal mo sure sõgges-
dusse ja hädda pârrast minno peale. Sinno püh-
ha Waim pelsko russuks mo süddand, et ma õp-
pilsin tundma omniad pattud, neid süddamest
lahhetsema ja mitma. Kissu mind wâggise kur-
rati rigist; anna muile JEsusse Kristusse pârrast
mo

mo pattud andeks; pesse mind omnia Psia werrega puhaks; kinnita mind, et ma surrati ja patto wasto pannen, ja neid wihtan. Oh! mo helde Issa, heida armo minno peale, ja wotta mind armolikult jälle ommas lapseks wasto. Eh! minna kül ollen sind ärraunnustanud ja mahha-jätnud, süsli ärra unustta mind mitte ärra, ja ärra jätta mind mitte mahha; ärra wata teps minno pattude peale, waid wata JEsusse Kris-tusse kannatamisse ja surma peale, ja selle pär-vast kule mo palve, Amen.

Üks reine Palve.

O pühha ja helde Issand Jummal! minne tunnistan sinno ette, et ma ep olle mitte üks väinis patto sees sundinud ja ilmale tulnud, waid ka omnia ristmissee seadust mitmesuggusei wiht üllestsnud ja mahhajätnud, fest et ma süddame-likkus kartusses ja armastusses sinno ees ep olle ellanud. Ma ollen saggedaste ennam omnia kurja pattuse tahtmissee járrele silma-himmo, lihha-himmo ja körge ello sees ellanud, kuid et ma so pühha ja head tahtmisi omnia hingे önnistussel olleksin tähhele pannad, ja omnia pattusi lihha-risti ponud himmo ja ihhaldamisega. Alina mille armo, et ma omnia pohjatumat kurjust ja hingé hädda leigest süddamest öppin tundma ja tahhetsema. Ätra nuhitle mind, omnia waest last, mitte omnia kange kohto járrele, waid olle mille armolinne JEsusse Kris-tusse omnia Psia pärast, ja puhhasta minno süddä temma werrega, et ma se läbbi wiiksin sinno mele pärast olla ja jáda ügarvest. Sata nüüd ka minno hingé sees ühhe-

pühha hirmo ja tüddi keige pattuste himmude,
möttede, sannade ja tegude vasto, et ma omma
ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid JESUSSSE
suusse Kristusse omma allandikko, armolissee ja
tassase önnisteggia jälgede sisse astun, ja temina
järrel kain omma ello otsani. Kule mo palwe
selgest armust, JESUSSSE Kristusse mo armsa JESUSSSE
sanda ja önnisteggia pärast, Amen.

Üks Palwe, kui sa tahhad hästi, ja hingel
kassuks JESUSSSE laua jure tulla.

Oh! armas Issand JESUS Kristus, mo hingel
karjane ja öppia, sinna olled üttelnud; minna
ollen se ello leib, kes minnust fööb, sellel ei pea
nälga ollema, ja kes minno sisse ussub, sellel ei
pea jal janno ollema. Minna tulen so jure, ja
pallun allandikult, et sa tahhakid mind walmis-
tada digels woõraks sesinnatse taewalikko õhto-
shmaaia jure, ja mo hingel römustada, ja dige-
tee peale juhhatada. Anna mulle armo minno
pattud süddamest ja töveste tunda ja fahhetseda,
ja ehhita mind se õige usso pulma-ridgega, et minna
se läbbi woiksin nouda, wastowotta ja hoida,
mis sinna omma kannatamisse, surma ja ülles-
tousmissesse läbbi mulle olled saatnud, et ma nenda
woiksin õige woõras so lana jures olla. Anna
minnule üks südda, mis allandik on, ja pea lep-
pib, et ma heal melel andeks annan neile, kes
mind kaetsewad ja vähkavad. Kitku mo süddas-
me seest reik tiggedusse ja vihha jured, ja istuta
mo hingel sisse armo ja hallastust, et minna feit
inimised sinno pärast armastan. Sinna ols
led isse üttelnud: Haigedele lähhäb arsti tar-
vis

vis ja mitte terwettele. Minna waene ollen
 haige, aita ja te mind terweks hing polest. Si-
 na utled: Tulge minno jure keik, kes reie ollete
 koormatud ja waerwatuud; minna rahan teile
 hingamist sata. Oh armas Jummal! ma ollen
 mitme pattoga koormatud, wötta neid minnult
 ärra, ja peästa mind sest patto koormast: ma
 ollen rojane, puuhasta mind: ma ollen pimme,
 walgusta ja te targaks mind: ma ollen waene,
 te minno hing rikkaks: ma ollen ärrakaddunud,
 otsi mind: ma ollen patto läbbi hukkamoistetud,
 te sinna mind önsaks. Mo fallis hing peigmees,
 JEsuke! peästa mind mo ennese tahtmisest ja
 wötta mind omma holeks, sest sinno sees woin
 ma ellada,isseenneses surren minna; sinno sees
 ollen ma õige,isseenneses ollen ma pattune; Tul-
 le sinna mo jure, ja anna minnule omma armo,
 ello, õigust, heldust ja hallastust. Oh! fallis
 JEsuke, mo hing on sunnota furnud, te sedda ella-
 waks, temma on haige, te sedda terweks: mo süd-
 da on paljas keilist häist kõmedest, täida sedda
 õige usso, armastusse, allandusse, pühha himmu-
 de ja keitide hea kõmedega, et ma woiksin nenda,
 kui sunna tahhad, omma hing ette murreteda,
 sinno jurest ilma karovalusseta keige pattude
 vasto abbi otsida, ja nenda woiksin iggarwest
 sinno jure jáda, kui sa ollud üttelnud: kes minno
 lihha sõbb ja minno werd joob, se jáab minno
 sisse, ja minna temma sisse, ja ma tahhan tedda
 üllesärratada wiimsel pával. Walmista mo
 hing nenda, armas Issand JEsus Kristus, om-
 ma kali kannatamisse, surma ja ülestouusisse
 värast, Amen.

Üks reine Palwe.

Doh! minno armas fallis Õnnisteggia JESUS
Kristus, ma tānnan sind süddamest, et sinna
mind omma kibbeda surma ja kannatamisse läbbi
falliste oled lunnastanud, ja sesinnatse sure ormo
mällestussels ühhe dhto sõmaia seädnud. Ärra
lasse mind agga torra pärast ühhe holeta süd-
damega omma lauale tulla, sest et se, kes omma
rummalusse ja holeta patto ellu sisse tabhab ja-
da, ei sa kassu sunno lanast, waid sõdb ja joob ens-
nelele suremat hukkust. Sepärrast walmista
minno süddant, et ma omma patto-hädda ja süd-
dame kurjust woiksin diete tunda, süddamest kah-
hetseda ja wihkada ja sunno käest abbi ja wägge
patto wasto otsida, ja nenda sesinnatse armo sõ-
maia läbbi omma usko linnitada, sunno risti
hea melega ennese peale wötta iggapäär, ja so-
tahtmisse járrele ellada, sunni ma sunno au-riki
sunoga palles pallesse ühte saan. Kule mo waese
palwe omma löpmatta armo pärast, Amen.

Ohkaminne, kui sa JESUSSE ihho saad.

Doh! terre tullemast, armas JESUS omma püh-
ha ihhoga! sesamma sõõtko ja tehko mind fa-
pühhaks, ja jágo iggaweste minno jure, Amen.

Elli.

Issand JESUS, sunno pühha ihho linnitago
mind, ja hoidko mind õiges uskus iggawessels
elluks, Amen.

Ohkaminne, kui sa JESUSSE werd jood.

Doh! terre tullemast, armas JESUKE, omma falli-
verrega; sunno werri pesto mind puhitals
keigest minno pattust. Ma tānnan sind, et sa
oled

olled mo sure tulnud; ja nūud iggarveste ka mine
no sisse, Amen.

Ellit:

„Issand JESUS, sinno kallis merri õnnitago
mo nödra usko iggarvessels elluks, Amen.

Üks Täno, kui sa olled ausaste

JESUSSE Laulal olnud.

Oh! armas Issand Jesus Kristus, ma tännan
sind süddamest, et sinna mind omma kalli ih-
ho ja merrega olled föötnud ning joostnud. Ma
tännan sind keige sinno armo eest, et sa minno
heaks oled innimeseks sündinud, mo patusde pär-
kast surma vasto voolelnud ning werd higgista-
nud. Ma tännan sind ka keigest süddamest, et
sinna mo sū pärast vótkid kannatada keik häd-
da, waewa, ahhastust, hawad, teotust ja naero,
libbeda libboritsa kroni ja mund vallo, et sinno
vastu filmi sullitati, et sind risti lõdi ja hirmsaste
surmati. Ma tännan sind keige hea eest, mis sinna
mulle se läbbi olled saatnud. Sa oled minno
heaks teinud, mis Jumala lange käst moistis
ja läskis, ja oled mo patto suud maksnud, tae-
wase Issaga mind leppitanud ja nenda minnule
saatnud patrude andeks-andmisi, iggarvest digust,
pühha Waimo abbi ja iggarvest ello. Keik sedda
head tahhad sa omma kalli õhto-sõmaaia läbbi
minno mele tulletada. Kuid a ollesid sinna ar-
mas Issand JESUS, minnule voinud kallimat
armo panti anda? Anna mulle armo, et ma sed-
da head ial ei unustata: sinno pühha ihho ja mer-
ri pühbitsego ja õnnitago mo ihho ja hinge, peäst-
to mind keigest rummalusfest ja hoidko mind al-
lati

lati keige pattude eest. Armas, helde õnnisteg-
gia, ella sinna mo sees, ja sata wälja mo süddame
seest keit kürjad patto kõmbed, et minno südda
üksipäini sinno hone woiks olla. Sinna tihlad
ennast mo hingega, ja töstad sedda kunninglik-
tufs emmandaks, sepärrast ei sunni mulle mitte
ennast pattude ja roppo ello orjaks anda, ja kad-
duwa patto rõmo läbbi sedda suurt au kautada.
Ehhita mo hinge waimolikko ehtega, kange usso,
tullise armastusse, pöllerwa lotusse, Palli allandus-
se, pühha kannatusse, tassase mele ja süddame-
likko paltvega, et minna sind üksipäine, armas
JEsus, iggatsen, ja sinnega ühhes ollen, sõgo eht
jogo, maggago eht valwago, ellago eht surrego
minna. Olle minno sees, et ma woiksin sinno sees
olla, sinnust rakida, laulda, ja allati sinno peale
mõttelda, õige usso sees süt ilmast ãrralahkuda,
wiimsel pâwal rõmoga ülestousta ja iggawesse
rõmo sisse sada, Amen.

Üks Palwe pârrast pühha Õhto-sõ-
maaega, misga meie ello par-
randamist pallume.

Oh! minno kallis õnnisteggia, JEsus Kris-
tus, aita nüüd, et sinno pühha ihho ja wer-
ri mulle woiks tulla ja figgida mo ello parranda-
missels. Sinna, oh armas JEsus! kes sa olled
pühha, õige, wagga, helde ja armolinne, tuled
mo waese pattuse jure; anna omnia armo, et
ma sinno läbbi nüüd ka woiksin sada pühhaks,
õigeks, waggaks, ja armolissek, et ma rammo
ja wâggesaan, nenda ellada, kui sa olled ellanud,
ja

ja et ma käin finno jälge sees. Anna mulle üks nisuggune südda, mis sind kaidab, üks nisuggune tahtminne, mis finno tahtmissee járrele on, üks hing, kenne sees sulle, eh armolinne JEsuke! tööiks asset olla. Anna, et ma sinnust kinnipean, et sa mulle ommaaks jáäd. Oh! mo hinge peigmees, aita, et ma sulle nüüd ellan; ella sinna minno sees, te omma tö minno sees. Ehrita mo süddame pühha kartussega, mo hinge tullise armastussega, mo mele ja mõttte tössise allandussega, et ma ma-ilma asjad ärapölgan, ja jummalikko asjade járeliggatsen, patto vihkan, ja õigust armastan. Kitku mo süddame seest ärva ligi peatoidusse murret, lihha-himmo, silma himmo ja kõrk ello, sesinnatse ilma lusti ja römo, ja keik ligajulgusi. Istutä agga minno sisse keiksuggused pühhad kõmed ja ioned. Hota minno su, et temnia wallet ei rági; mo silmad, et nemmad tühja peale ei wata; mo kõrvad, et nemmad ühtegi nurjatumat sanna, egga hämitumaid, ei jõlledaid. Kõnnefid, egga naljahet-mist ei kule; mo käed, et nemmad kurja ei te; mo jallad, et nemmad patto tee peál ei kõnni; ja keik minno liikmed, et nemmad sedda takka noudwad, mis hea on, ja et ma sedda wiisi finno läbbi, oh helde JEsuke! Keigest pattust lahti ja iggaweste õnsaks saan, Amen.

Üks Palwe, misga pallutatakse, õiget ja tössist Usko.

KEIGEWÄGGWERWAM ja armolinne Jummal, ma kaeban ja tunnistan sulle, et minno süddä omma

ma pattuse sundimisse läbbi koggone on ärearilksutud, temma on uskmatta, ilma lotusseta, ja on merre laenede sarnane, seest et ta ikka kaksipidimötleb. Sest tulleb se, et ma pole sinno pühha sanna õiete vastowotnud, egga se peale lootnud. Aluna, armas Issa, sedda patto mulle andeks, ja ärra muhtle mind mitte, nenda kui sa oled ähvardanud, et need pearad ärranetud ollema, kes innimeste ehet mu asja peale lootwad. Et agga innumenne isseennesest ei woi Jumala mele pârrast olla, siis pallun minna, helde Issand, te puhtaks mo südda õige usso läbbi peigest kaksipidimötlmissest, ebba-ussust ja tühjasti losussest, et ma mitte innimeste egga ma-ilma au ja rikkusse peale ei loda. Sùta mo süddames se õige usso, et ma sind öppin õiete tundma, sinno sanna uskma, ja kindla lotussega vastowotma mis sa oled ommast arnust Jësusse Kristusse läbbi tostanud. Ärra pôlga mo nôdra usko mitte ärra, maid kasivata ja kinnita sedda. Ärra murra sedda rõhhutud pillirogo, ja ärra kustuta sedda suitsevat tahti mitte koggone ärra. Oh Jësus Kristus! Jummal Poeg, sa peiges illusam hingi peigmees, lihla emmast usso läbbi mo waese hingega. Ja sinna minno sisse, fest sa oled usso läbbi minno pârralt, ja keik, mis sa oled teinud ja kannatanud, tulleb minno heaks. Oh pühha Waim! mo öppia ja juhhataja, sada sinna mind Jummalaga jâlle ühte usso läbbi; pôra mind jâlle ümber temma pole. Istuta mind Jësusse Kristusse sisse, et ma kui üks taewane taim temma sees hakan kasivama ja temmasti rammo ja wâgge saan. Uenda need jum-

Jummalikkud kõmbed minno sees, ja te mind usso läbbi ueks lomaks. Ärra lasse mind muud ühtegi mõttesda, râkida eggatähha, kuid sedda ükspâinis, mis ussust tulleb. Kinnita mind, et ma usso sees kurrati, ma-ilma ja omma patuse lihha kiusatusse vasto seisani, nenda et ma voolimust nende peale saan, ning sel wiwil keel-matta Jummalal rikis ellan, ning õnsaks saan, Amen.

Üks palve, mis sees meie süddamelikko ar-
mastamist Jummalal ning omma liggi-
messe vasto pallum.

Helde ning armolinne Jummal, oh! kui kûlm on minno südda, kui tühbi on temma seest jummalikust armastussest. Kûl ma armastan, parago Jummal! sedda kurja ma-ilma ja temma kõmbed ja wiqid. Ei ma armasta isseennast mitte nenda, kui sa oled kästnud, waid omma kurja süddame nou-andmisse järrele. Ni kurjaste olleu ma waene ärrarikitud, et ma sedda armastan, mis mind hukka satab, eggasind, minno helde Jummal, ei moista ma mitte ar-
mastada keik ülle asjade, eggas omma liggimest kui isse ennast. Oh! anna mulle sedda rasket patto andeks, et se hirmus nuhtlus mitte ei tulle minno peale, mis so fanna sees on kirjotud, et se peab ollema ärranetud, kes JEsust Kristust ei armasta. Tulle siis mulle appi, oh helve Issa! ja kustuta ärra minno sees keik armastamist, mis sinno läest ei tulle. Ärra lasse mind siis mitte armastada sedda ma-ilma eggatähha ühtegi fest, mis seal sees on. Suta agga mo sees sedda

sedda pūhha armastusse tullokest, et ma sind
 hakan feigest sūddamest ja ülle feige asiade ar-
 mastama, sepārrast et sa olled feigeillusam, feiger-
 parras, ja feigemaggusam, et sa olled armastusse
 hallikas, ja heldus, pūhhitsus ja digus
 isse. Olgo siis minno hing, sūdda, meel ja
 moistus sinno pārralt, et ma ühtegi ei mōtley-
 tunne, moista, tahha eggat te, kuid ükspāinis
 sedda, mis sinno tahtmissee ja mele pārrast on,
 ja sinno Waim minno sees wottab tehha.
 Lasse mind so armastamisse pārrast mahhajāt-
 ta sedda, mis so tahtmissee järrele ei olle, nenu-
 da et ma hea melega keik hådda ja waerwa-
 lannatan. So armastaminne tommago mind
 ennese jure, et ma sinnoga ühte saan ja igga-
 weste fa ühte jáän, et ma järgeste sinno peal-
 le mōtlen, sinnust rágin ja sinno järrele iggats-
 sen. Agga, armas Issa, et ükski ei woi sind
 armastada, kui temma liggiest ei armastai-
 siis täida fa minno sūddant armastusse ja helz-
 dussega omma liggimesse wasto, et ma tedda
 armastan kui isseenast. Alita siis, et ma om-
 ma ligginessele head sorvin, temma eest val-
 lun, tedda mainitsen, nomin, rōmustan ja
 keiksuggust head temmale teen, ja ennast hoian,
 et ma temmale ühtegi pahhandust ei anna.
 Arra lasse mind mitte ükspāinis neid armas-
 tada, kes mo head sōbrad on, ja mulle head
 tewad, waid olle mulle armolinne, ja sata
 omma pūhha Waimo läbbi sedda meelt, et
 ma neid fa armastan, kes mo waenlased on
 ja mulle kurja tewad. Alita, helde Issa, et ma
 neile heit melega andeks annan, nende eest val-
 lun,

lun, ja head neile teen, nenda et nemmad mo heateggemiste läbbi saaksid árratvoidetud. Keik sedda head te mulle helde Jummal, omma sure armo párast, Almen.

Üks palve, mis sees meie pallunne Kannatusse eht ühhe kannatlikko súd-dame párast.

OH! armas JEsand JEsus Kristus, sa olled se kannatlik Jummala Tal, kes hædda, wæwä, tevtust, surma ja risti-surma innimeste párast on kannatanud, et sa se läbbi meile jaatsid iggarwesse rahho ja römo. Ma pallun sind súddamest, et tulle minno sisse ja öppeta mind ka kannatlik ollema, sest et minna ei tahha mitte hea melega so risti ennese peale wötta; waid ma tahhalsin kül enneminne omma furja súddame nou järrele ellada, et ma saaksin sijn ilma peal rahhul olla, ja et mo kässi aialikko asjade sees woiks hästi käia. Mis pean ma üttema? ma ollen rummal, ja ei moista, mis mulle heaks tulleb. Sinna agga sa tru Jummal, olled se keigetargem Issa, ja moistad lapsi kaswatada. Ärga sundko siis mitte minno tahtminne, waid te sinna minnoga nenda, kui sa isse tead mulle hea ollewad. Kinnita mind, et ma keik sinno käest wastowöttan ühhe kannatlikko súddamega, ja et ma sinno wasto ei murise. Alita mind omma armoga, et ma sind ilma karvalusseta tännan, kui sa mind omma ristiga ennese sarnatseks wöttad tehha. Öppeta mind meles piddama, et ühtegei ei woi mulle ilma sinno tahtmisseta sundida. Lasse mind

mind keige hædda ja waewa sees siiski rōmus olla. Keigeennamiste pallun minna, helde Jēsuke, sinno kæst, hoia mind, et minna mitte ei sōima, kui mind jōimataksse, et ma mitte wasto ei lō, kui mind lūakse, et ma mitte furja ei mafsa furjaga; waid anna armo, et ma sinno tahtmisze pārrast feik kannatan tassase melega, ja ennast weel surema risti, teotusse, waewa ja ahbastusse arwan māart ollewad. Rōmusta mind sel aial omma kannatusse läbbi, ja te mind omma risti läbbi pūhhaks ja puhtaks feikist patust, ja iggarweste önsaks, Amen.

Uhhe haige innimesse Palve.

Oh! helde ja armolinne Jummal, sulle tunnistan minna ka kaeban, et minna ep olle tānnini nenda mitte ellanud, kui sinna omma sanna sees olled kāsknud; waid ma waene ollen omma kuriade himmude járrel ellanud. Oh! mis kurb on mo südda, et ma nisuggune ollen olnud. Sepārrast tunnen minna ka, et sa ðigusse pārrast sedda haigust olled mo peale pan nud, et ma pean omma patto hirno ja hædda ðoppima tundma, ja sinno kæst abbi otsima. Sa ðige Jummal moistad kohhut mo peale, et mind ma-ilmaga ei pea hukka moistetama. Sa tulletad mo mele sesamma haigusse läbbi, et ma surrelik ollen. Peasta mind, helde Issa, enne kui ma surren, minno patto hæddast. Ons se so pūhha tahtminne, et ma pean haige ollema, siis sündeo sinno hea tahtminne. Hoia agga mo hingे kuriade kiusatuste eest. Olgo se haigus minn

minno hing vhhuks ja rohhuks, et mo hing sest parramaks saas. Hvia mo süddame, mele ja mōtted Jumimala rahho sees. Oh! heida armo minno peāle, sest sa olled mo Losa, árra rikku omma waest loma. Kui se haigus ep olle surma többi, siis aita mind, ja anna mulle surest armust mo endist terwist jälle, sest ma ollen rammoto. Oh! sa Jumimala Poeg, JEsus Kristus, wōtta sinna mind isse arstida; wāh-henda mo wallo ja parranda mind omma pühha harvade läbbi. So pühha kannatus ja surm olgo mulle ello rohhuks. Ons agga, armas Jummal, sinno tahtminne, et sa mind se haigusse läbbi tabhad sest kuriast ilmasti cīrakorristada, oh! siis aita mind omma pohjatumma armo pārrast, et ma õnsaste sūt árralähhan ja nenda surmaga woitlen, et ma sedda árraroidan, JEsusse Kristusse surma ja surma-woitlenisse pārrast, Amen.

Tānno-Palve, kui üks haige omma terwist jälle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Issa! minna tānnan sind leigest süddamest, et sa mind olled karristanud, ja mulle hirmo annud mo pattude pārrast. Sa olled armolinne vlnud, et sa mind mitte surma kätte ei olle annud. Nüüd olled sa mulle veel aega annud ennast pattust pōrda. Aita siis, helde Issa, et ma ve terwissega ueste hakkam ellama pühha ja puhta ello sees. Sinno pühha Waim ellago

nūud minno sees; temma wallitsego mind, et
ma teþs ma-ilma wiþid ei armasta; waid et ma
woiksin sinno omma olla, ja so tahtmisze järre-
le ellada. Te ka terweks mo waese hing, ja
hakka isse scāl sees ellama, nenda et ma jālle
sinno sees kossur ja wäggewamaks saan usso,
armastusse ja kannatusse sees: siis tähhan min-
na sind, kolum-ainus Jummal, iggaweste kita
ja tānnada, Amen.

Uhhhe haige innimesse Palve, kui surm liggi jouab.

Oh! sa iggarvenne Jummal, üks hallastusse
Issa, et hallasta mo waese peale, nenda
kui üks issa omma laste peale hallastab. Mōt-
le se sanna peale, mis sa olled üttelinud; minno
hallastus on suur. Mōtle se peale, et so armas-
voeg J̄esus Kristus minno pārrast on innimes-
seks sündinud. Mōtle se peale, et sa omma
ainosündinud. Voia olled annud, et keik, kes
temma sisce ussurwad, ei pea hukka sama, waid
et iggarvenne ello neil peab ollema. Misugguse
usfo sees tullen minna sinno jure ja pallun sind:
hallasta minno peale orima armsa. Voia pār-
rast. Ma annan omma hing sinno kätte, pār-
ri sinna sedda; ärra arva mo patto mitte mulle
süüs. Heida armo minno peale, ja mōta
mind vasto ommaaks lapsed. Oh Issand J̄e-
sus Kristus! mo fallis hing peigmees, mōtta
mind üles omma maiasse, mōtle omma surma
hääddä peale, ja aita mind mo surma häädas,
et ma sind ärra ei unustata. Olle sa mo süddas-

mes

mes ja meles, ja aita mind nenda surmaga
woitelta, et ma sedda årravoidan. Oh! min-
no tru lärjane, årra jäätta omma lammasti mah-
ha, kelle pärast sa olled omma ello jätnud.
Otsi mind veel omma armoga, ja kui sa mind
saad leidnud, siis wi mind omma Paradisi sisse.
Oh pühha Waim! mo ainus abbimees keige
mo hådda sees, tulle nüüd appi, kinnita minno
usko, ja årra lasse sedda mitte årrakustuda.
Hvia mind kurja waimo kiusatusse eest, ja årra
lasse mind mitte surma hirmo tunda. Kui lõp-
peb årra mo meel ja moistus, siis õhla finna
lõpmatta minno süddames, ja römusta mind
ühhe õusa surmaga Jesusse Kristusse kauatus-
se, wallo ja surma pärast, Amen.

Palwe keigesugguse Hådda Alial.

Arimas Issand Jummal, teik on õige, mis
sinna teed. Sa olled meile tunnistamud,
mis meile õnne ehk huiskatust, ello ehk surma,
head ehk kurja satab, et meie piddime targats
fama, ello ja head talkanoudma, sind armas-
tama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olle-
me, parrago Jummal, kurja armastanud, ja
head årrapõlguid, ja nenda vasto oksa teinud,
et meie so pühast tahtmissest ei olle holinud,
wäid omma kurja meelt mõda ellanud. Ses
pärast on sinno kohhus õige ja pühha, et sinna,
armas Jummal, teik sedda willerlust meie nuhto-
lusseks ja ka meie heaks ja hinge parrandamis-
seks meie peale olled saatnud. Sind, eh heide
Jummal! olleme meie viihastanud omma kur-

ja kõmbede ja tegudega, ennamge kui meie
 vannemad. Mis siis innimesed ommas ellus
 murrisevad? igauks murriseego omma pattude
 vasto, kiusago ja katsugo omma ello ja tööd,
 ja nenda töökem ommad süddamed ja läed
 Jummal pole ia üttelgem: Meie, meie olleme
 patto teinud ja sannatulmatta olnud, sepär-
 rast ep olle sinna, õige Jummal, nüüd mitte
 armo heitnud, waid olled omma vihha meie
 peale otsego wâljawallanud. Oh Issand! meie
 tunnistame omma endise kurja ello, ja hábbend-
 dame ennast omma eksitusse párrast; sest meie
 olleme kurjaste patto teinud; meil on wâgga
 paljo suud, meie olleme muhtlusse wåårt, sest
 et meie olleme kõrvale läinud se tee peålt, mis
 sinna meid olled lästnud, ja sepárrast on sesi-
 nane sunr häädda meie laela peale tulnud. Oh
 armas taewane Issa! meie tunnistame sinno
 ette omma ja omma vannematte pattud ja jum-
 malakartmatta ello, ja pallume sind süddamest,
 anna meile armo, et meie neid woiksite diete
 tunda, kahbetseda, ja vihkada. Heida armo
 meie väeste peale omma sure hallastusse pá-
 rast, nenda kui sinna enne olled andels annud,
 et meie same sinno suurt armo ja wâgge nähha.
 Sinna olled tootanud, ja üttelnud: Issand
 on kannatlik, armolinne ja ustav, temmal on
 wâgga halle ja årras meel; temma annab an-
 dels leik ülleastmissed ja pattud. Sepárrast
 rule nüüd meie palve, armas Issand Jummal,
 ja olle meile armolinne; ehhita jálle ülles, mis
 on årrarikkutud, ja parranda meid. Põra
 omma vihha årru; ja årra lasse sedda mitte
 eddasi

eddasī miñna. Wotta meid waggaks ja püh-haks tehha, et meie jouakśime süddamelikko palwega keik häddä ja kahjo meie peält ärarakända. Vöra ennast jálle armoga, helde Jummal meie pole, ja olle omma súlastele armolinne, Jesusse Kristusse meie önnisteggia párrast, Amen.

Palve Söa ja Vaeno Alial.

Selle kolm-aino Jummala, Issa, Poia,
ja pühha Waimo nimmel, Amen.

Arimad innimessed, et Jummal Issand ei olle mitte ükspäinis käsknud palvet tehha, waid ka omma falli ja tössise tootusse párrast häddä aial tödeste tahhab aidata, kui palve süddamest tulleb; sepárrast on wågga tarvis, et meie sels-sinnatsel kurwa ja häddalisse aial süddamelikko palwega temma käest abbi vísime, tedda keigesugguste heateggemiste eest süddamest tänname, ja wågga pallume, et temma armust wöttaks ommad heateggemised kasvatada, ja keik ruhtlussed, mis meie kül wåårt olleme, ärarakända. Sepárrast üttelgem su ja süddamega Prohveti Tanieli ramato ühhelksamast peatülist 4. 19. salmi.

Oi! Oi! Issand! sinna suur ja partusse wåårt Jummal, kes seädust ja heldust hoib neile, kes tedda armastawad ja temma kässud piddawad. Meie olleme patto ja üllekohhut, teinud, ja öölaste ellanud, ja wastopannud, ja so käskudest ja so kohtoseadussist ärralahkunud.

Ja meie ei olle mitte so fullaste, nende prohvetide
 sanna wōtnud kuulda; kes sinno nimmei meie
 kunningatte, meie wūrstide, ja meie wannes-
 matte wasto rāksid, ja keige se Ma rahva
 wasto. Gul, Issand on digus, agga meil
 on hābbi silmis, nenda kui tānnapā on, Juda
 meestel, ja Jerusalemma rahval, ja keigel Iso
 raclil, mis liggi ja kaugel on keige made sees;
 kuhho sa neid olled ārälükkanud nende walla-
 tusse pārrast, mis nemmad so wasto teinud.
 Issand, meil on hābbi silmis, meie kunningat-
 tel, meie wūrstidel, ja meie wannemil, et meie so
 wasto patto teinud. Issandal meie Jumma-
 lal on hallastus, ja andeksandmissed, ebt meie
 kui temma wasto olleme pannud. Ja meie ei
 olle mitte wōtnud Jehova omnia Jummala
 heālt kuulda, et meie olleksime läinud temma
 kāsso-öppetusse sees, mis ta meie ette pannud
 omnia fullaste nende Prohvetide läbbi; Waid
 teik Israel on sinno ülle kāsso-öppetusse läinud
 ja āralahkunud, et nemmad ei wōtnud so heālt
 kuulda; sepārrast on meie peāle wāljawallatud
 se sajataminne ja wanne mis Jummala fullase
 Mosesse kāsso öppetusse ramatusse on kirjotud,
 et meie temma wasto patto teinud. Ja ta on
 edeks teinud omnia sannad, mis ta rākinud
 meie peāle ja meie kohto-wannematte peāle, kes
 meie peāle kohhut moissid, et ta meie peāle suurt
 dinud keige se taeva al, nenda kui Jerusalem-
 mas sündinud. Kui Mosesse kāsso-ramatusse
 sulnud; agga meie ep olle mitte Jehova omnia
 Jum-

Jummala pallet allandlikult vallunud, et meie ollesime ommast üllekohto misidest põõtnud, ja sinus idt tähhele pannud. Sepärrast on Jeshova wapper olmud se önnetussega, ja sedda meie peale saatnud; Sest Jeshova meie Jummal on dige keige omma teggnade sees, mis ta teinud, et meie temma heält ei võtnud kui sada. Ja nüüd, Issand meie Jummal! kes sa olled omma rahiva Egiptusse maalt väljatõnud tugervä läega, ja ennesele nimme teinud, nenda kui on tänapä: Meie olleme patto teinud, ja väljas te ellanud. Põõrgo, vallun ma, Issand! so vihhastus ja so tulline vihma so linnast Jerusalemmast tagasi, ja so pühast mäest, kuid so suurt õlgust mõda: Sest meie pattude, ja meie vannematte üllekohto tegude pärast, on Jerusalem ja sinno rahivas teotusseks saand keikile, kes meie ümberkaudo on. Ja nüüd kule, meie Jummal! omma fullase palive, ja temma allandlikud vallumised, ja Issanda pärast lasse omma palle paista omma pühha paiga peale! mis on ärrahärvitud. Põra, meie Jummal! omma kõrva, ja kule, te ommad silmad lahti, ja wata meie sure ärrahärvitamisse ja se linnu peale, mis peale so nimmi on nimmetud; sest meie ei heida mitte omma sure digusse pärast omma allandlikud palived so palle ette mahha, waid so wägga sure hallastusse pärast. Issand kule, Issand anna andels, Issand panne tähhele, ja te sedda, ärra wiwi mitte, issi ennesel pärast, mo Jummal! sest so nimmi on so linnu ja so rahiva peale nimmetud.

Palwe Nahho párrast.

Ho! Issand, JEsus Kristus, sinna iggawen!
 ne nou ja rahho andja, sa oled meile wai-
 molikko rahho saatnud; se eest olgo sulle, Issa ja
 pühha Waimoga kütus ja tāmno iggawesi. Sa
 oled meid siit sadik aialikko rahhoga vannistanud;
 agga meie ei olle sedda finno suurt heateggemisi
 mitte nenda, kui kohhus on, moistnud, egga sulle
 se eest au annud, waid se läbbi mitmel misil hole-
 tumaks läinud. Sepárrast on ka finno vihha
 meie peale õige, et sa meid sõa ja arvatalliko waer-
 noga nuhtled. Anna meile, oh Issand JEsus!
 andeks meie tānnamatta kõmed ja leit muud
 pattud, misga meie sind olleme vihastanud, ja
 näita meile omma kalli armo, fest et sinna oled
 nende abbimees, kes so peale lootwad. Vata
 meie ei loda mittte omma rand ehk sõa riistade
 peale, fest keikide innimeste abbi on tühhi. Agga
 sinna väggdede Issand, oled meie abbi, sa keis
 gewäggewam soddamees ja kaitšia häddä sees,
 finnoga tahhame meie ommad waenlased mah-
 halua, ja finno nimmel tahhame jalge alla talla-
 da neid, kes meie vasto pannewad. Anna meie
 sõaväele õnne ja voinust merre ja Ma peal.
 Votta omma armo holeks meie armolik Reisri,
 et temmale ühtegi kahjo ei juhtu. Anna temmale
 õnne, so parram lässi finnitagö tedda, et ta
 finno väe läbbi omma waenlaste peale woiks
 sada voinust, ja finnule se eest au anda. Hoia
 tedda kui filmaterra keikide sallaja talkakuusa-
 miste ja arwalikko peale tullemisse ja kahjo eest.
 Anna temmale voinust, ja sada temma nouud
 korda,

Korda, ja kanta árra meie waenlased so wågges-
 wa kæ-warre läbbi, ja lasse nende nouud tühja
 miina. Olle üks tulline müür meie Ma ja lin-
 na ümber, ja lasse ommad pühhad inglid ühhe-
 leri meie ümber tehha, et ei sa meie liggi ühtegi
 rahjo eggas willetsust. Juhhata meid sinno nou-
 járrele, ja wotta meid armust wasto. Ja et
 sinna üksi sesamma olled, kes föale keiges ma-il-
 mas teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho möt-
 ted meie, ja keige omma risti-koggodusse peale
 paista. Anna keikile kunningattele, ja üllemattele
 moistlikko süddant, et nemmad öppivad moist-
 ma, missuggune suur ja kallis warrandus rahho-
 on, et nömmad sedda sure holega wottaksid nou-
 da. Juhhata nende süddamed, fest need on sinno
 käes, et nemmad wotwad ussinad olla leppitama
 ja rahho teggema. Onnista ka keik nouud ja
 mötted, mis selle párrast petakse. Anna oh Is-
 sand, rahho omma mäle, õnne ja abbi keikile seis-
 sustele, et meie sind, kes sa olled armastamisse
 ja rahho Jummal, siin keelmatta woime tenida,
 ja wimaks párrast sedda ello se iggarvesse ja taer-
 walikko rahho sinno jummalikko au sees otsata
 nahha ja tunda, Amen.

Meil anna rahho armoga, Oh Jummal!
 meie aial, Kes meie eest woib föddida, Ep olle
 üksi maial, Kui üksnes sinna Jummal.

Lass' meie Ma-wallitsejal Head wallitsust ka
 olla, Et woime rahho temma al Ja hinge toidust
 sada, Sind, armas Jummal! karta, Amen.

Palive Nálja Aial.

Oh! leigerwåggewam, armolinne Jummal
 finna útled: kui minno rahwas tahhaks
 minno sanna kuulda, ja minno tede peál läig,
 siis tahhaksin minna neid leige parrama nissos
 eht wiljaga sota ja meega neid taita. Sinna ol-
 led ka leik Ma wilja Jéusse Kristusse läbbi ðn-
 nistanud, ja selgesi armust murretsenid, et maad
 ja pöllud, mis pattude párrast peahsid vähakaid
 ja libbowitso kaswatama, pearwad hea wilja
 kandma; ja sega tahhad sa leik innimesed öppet
 tada, et nemmad pearwad moistma, kui helde ja
 armolinne finna olled, ja et nemmad pearwad
 sind ülle leige asjade kartma, armastama, ja
 ükspäinis sinno läest ihho ja hinge hådda sees
 abbi otsima ja sinno läest ükspäinis abbi ootma.
 Et sinno agga ka üls dige ja pühha Jummal ol-
 led, siis olled sa áhvardanud, et sa innimeste
 tannamatta ja holetuma ello párrast neid ponu
 ja liamärjaga tahhad nuhhelda, et Ma ei pea
 omma wilja andma, nenda kui kohhuks olleks,
 sepárrast teed sa taewast raua ja maad wasse
 sarnatseks, et ðigel aial ei pea piisla saddama,
 eggia Ma ðiget orrast kaswatama. Oh armas
 Jummal! finna olled ka meie pattude párrast
 nälga meie peale pannud, ja meie olleme ka sed-
 da våårt, fest meie ja meie wannemad olleme so
 head annid kurjaste pillutanud, körkusse, liajor-
 misse, prassimisse ja mu wallatussega. Oh
 Issand! anna armo, et meie voikjime sedda
 leik ðiete tunda ja kahhetseda. Peasta meid
 árra fest raskest näljast mis meid waewab, ja

Parranda meie süddamed, et meie ilmakaawvalusseta kui waggad lapsed sind oppime kartma ja armastama, ja et meie eddasī omma peatoidust tānnoga wastowdttame sinno sure nimme kitusseks ja meie tarwidussseks, JESUSSE KRISTUSSE meie Issanda pārrast, Amen.

Palve Katto Aial.

O! armolinne, feigervåggerwam, iggarvenne Jummal, sinna olled åhwardanud, et sa innimesse patto pārrast hirmsa katto-többe yende peale tahhad läkkitada. Meie tunneme nūnd sedda rasket witsa, mis meie omma rummala ning holeta elloga ennese kaela peale olleme saat nud; ja tunnistame sinno ette, et so lohhus dige ning pühha on. Sepārrast pallume meie sind süddamest, et sa tahhaksid meie peale armo heita ja meid bÿpetada viete tundma, et meie iggarvesse hukkatusse wåart olleme, ja et sa sesinnatse sure hirms läbbi tahhad patto unnest üllesärrata da keik, kes maggarwad, ja weelgi sinno armo ilma karvalusseta wastowdriwad, ja so armo wasto ei panne. Lasse meid nūnd moista sesinnatsel aial, mis meie kassuls tulleb, et meie wdttame so pühha Waimo armo läbbi omnia pohiatuma hingé hådda viete tunda, JESUSSE KRISTUSSE kæst abbi otsida, ja kindlaste ustuda, et temma tahhab ja woib meid aidata. Ja kui sinno nou peaks ollema, et sa meid sesinnatse töwwe läbbi siit ilmast tahhad årrakortristada, siis anna meile diget usko, parranda se läbbi meie süddamed ning puhhasta meid läbbi ja läbhi,

bi, et kui meie õige usso läbbi same ueks sündinud, meie ka sinnoga so au-riki woiksimé sada **J**esusse Kristusse meie kalli önnisteggia párrast, Amen.

Monningad lühhikessed Laulo - Palwed.

Oh armas Issand Jesuke!

Sa olled armas minnule,
Et sa keik head teinud nüüd,
Ja ärrawötnud minno süüd,
Sa mäksid neid kül falliste,
Kui peksti sind ni wahwaste.
Oh! lasse sinno abhastust,
Mo hingel' sata römustust,
Et ussun sedda kindlaste,
Ja lahkun ilmasti vnsaste, Amen.

* * *

Üht süddant pattust koormatud
Ning surest murrest waewatud
Toon minna sulle **J**esuke!

Se wotta wasto heldeste,
Ning hallasta mo wasse peal,
Ja surest armust aita weel.

So surmaga mind leppita,
So verrega mind loppita;
Siis ollen pattust peästetud,
Ja minno südda römustud, Amen.

* * *
Mind aita helde **J**esuke!
Et sulle jouan peage,
Ning enne pöran kermeste,
Kui surin mind küssub ákkiste.

Et tānnia, iggal aial fa.
Ma woiksin õnsast lahkuda.

* * *

Oh Jummal! minno abbimees,
Mind aita armust hādda sees:

Mo süddant pōra pattust nūud;

Jä kauta mo patto süud.

Ma lodan, Jummal! sinno peal,
Kui sa mull' jáäd, mis tahhan veel?

Sa olled minno JEsuke,

Mo Jummal ning mo wennite;

Sest ollen rōmus süddamest,
Ja kidan sind fa keigest wäest.

Se peale lodan illa ma;

JEsus, mo wend, mind awwita,

Amen.

Patto Tunnistus Kirrikus.

Armad sõbrad, wennad ning bed JEsusse Kristusse sees, et meie nūud ühhes kous ob leme Jummalala sanna kuulmas ning õppimas, Jummalat omma Issandat keige temma heateg gemiste eest tānnamas, ja leik pallumas, mis meil ihho ja hingel polest tarvis on; agga teame, et meie keikide peal se raske patto koorm on, lust meie süddamest püame lahti ning puhkats sada; siis tahhame meie põlveli mahhalangeda, ja ennast Jummalala omma taewase Issa ette al landada, süddame ja suga ennast waelets pattuseks tunda ning tunnistada, armo ja heldust temma läest palluda, ja ühlaage teine teisega volda:

Minna

Minna waene pattune innimenne, kes ollen
 patto sees sudad ja sundinud, ja pârrast keige
 omma ello aia pattuses ellus elland, tunnistan
 keigest suddamest sinno keigerwâggewama Jum-
 mala, omma armisa taewase Issa ette, et ma-
 ei olle sind ülle keige asjade, agga omma liggis-
 mest kui isseenast armastanud. Minna ollen,
 parrago Jummal! monnesarnatsel kômbel sinno
 ja so pühha kâskude wasto patto teinud mötte-
 de, sannade ja tegguudega, ja tean et minna
 sepârrast pôrgo ja iggarvesse hukkatusse wâart
 ollen, kui sa nenda tahhalsid muhhelda, kui
 sinno lange kohhus kâssib, ja minnuo pattud on
 teninud. Agga sinna, armas taewane Issai
 olled tootanud armo anda ja hallastada keige
 maeste pattuste peâle, kes ommaid patto ellust
 ümberpôrvad, ja kindla ussoga so pobjatumä
 hallastusse ja meie Issanda JEsusse Kristusse
 kalli lunnastamisse peâle lootivad; neile tahhad
 sa andeks anda, ja nende pattud neile mitte
 siuks arvada, mis nemimad ial enne sinno
 wasto on elsinud. Se peâle lodan ka minna
 waene pattune, ja pallut sind allandikult:
 olle sinna omma helde tootusse pârrast mulle
 maesele armolinne, ja anna mulle keik mo pattud
 andeks sinno pühha nimme kitusseks ja auuks.

Jummal se keigerwâggerwam ja iggarvenne Iss-
 sand andko meile omma sure pobjatumä armo ja
 meie Issanda JEsusse Kristusse kalli lunnastas-
 misse pârrast keik meie pattud andeks, ja andko
 meile armo meie pattuse ello parrandada, et meie
 temma käest iggarwest ello same, Amen.

Kirriko-Palve pårrast Jutlust.

Oh! ellaw, keigerwåggewam ja igga wenne
 Jummal, meie Issanda Jesusse Kristusse
 Issa, keige assjade Loja ja kaitšia, sind sinno
 Poia ja pühha Waimoga pallume meie süddas-
 mest; hallasta meie peale omma armja Poia
 kalli lunnastamisse pårrast, fedda sinna omma
 immelikko nou läbbi ohrwiks meie pattude eest
 ning wahhemehheks sinno ja meie wahhele seie
 ilma oled läkkitanud, et se läbbi se õige wiha
 ma-ilma patto peale ja ta sinno suur heldus
 meie wasto piddi nähtama. Pühhitse ja wallitse
 meid keik pühha Waimoga; koan
 kinnita omma risti-rahmo,
 et meie so önsö
 usso ja pühha el
 Hoia ja önnist
 meie armolissee
 meile Peaks
 tedda, oh J
 Rahjo ja häi
 arovalikult
 ta temma r
 temma peal
 nou ja si
 temma süd
 jouaks die
 godust E
 missed ja
 ho sees s
 lamatte h

Kinnita ja õnnista meie armolissee Reisri
 Praua nouandjad, ja keik, sedda temma on
 pannud kohto ja mund asjad selletama. Hoia
 ja kaitse temma sõddawäggi ja selle pealikkud
 ma ja merre peål. Anna neile head ja ühhe-
 malisest mõtted, et nemad sedda noudwad,
 Erimala auuks, meie armolissee
 ja se rigi kassuks tarwist
 on, mis kahjuks ja

mal! Keik ras-
 õ meie omma
 meile kindlat
 ja armastust,
 res ja Jum-
 sime ellada.
 mis tulle-
 ja laitmata
 meile pär-
 ja õnniss-
 rast, kes
 llitseb

Litania

ehk

**Palwe ja eestpalluminne keigesugguse
hådda sees**

(Issand, heida armo meie peâle ic.)
leitakse Paulole ramato 309. lehhe küljest.

Palwe Ilma pârrast.

Pallugem Jummalat ka ilma pârrast:

Oh armas taevane Issa! anna meile sâh-
hårdusseid ilmad, mis sinna tead meile,
veistete ja wiljale wâlja peâl hea ollewad. On-
nistu wilja wâlja peâl, hoia sedda poua ja lia-
wihma eest, ja keige mu kahjo ja kurja eest;
hoia meid nenda ka sôa ja werreârrawallamisse,
katto ja kalli aia eest, et meie sinno helde armo
lâbhi woikõime omma iggapârvast toidust ennes-
tele sada, tânnoga wastowõtta omma tarvi-
dusseks, ja kui waggad lapsed sinno mele pâr-
rast ellada, Jesusse Kristusse meie Issanda
pârrast, Amen.

**Pallugem Jummalat ka nende eest, kes
tânnatâbhawad Jesusse laua
jure minna.**

Oh armolinne Jummal! anna neile armo,
et nemmad woiksid õiete moista sedda suurt
waewa, mis meie Issand Jesus keikide inni-
meste eest on nâinud, et temma keiksuggust wae-
wa ja wallo nende heaks kannatanud. Wal-
mista nende süddamed, et nemmad ilma kaw-
walusseta wottaksid keik patto tööd kahheteda,
wihkade ja mahhajâitta; seist et meie helde Jes-
susse

susse ihho nende pârrast hirmsasie on maewatud ja temma kallis werri árrawallatud. Puhasta finna nende süddamed läbbi ja läbbi, ei nemmad finno armo viete woiksid omma mele tulletada, ja temma aurks suin ilmas ellada, et nemmad ka fesi iggarvessest vhto-sôma-aiaast woiksid ossa sada Jesusse Kristusse meie Issanda pârrast, Amen.

Palwe nende haigede pârrast.

Pallugem ka Jummalat, n. c. s.

N. N.

Se armolinne Issand Jummal hallastago nende peale nende hädda sees, andlo neile süddamelikko pattustpôðrmist, ðiget usso linnust, römust pattude andets-andmist, pühha kannatust keige wallo sees, ja nenda tehlo temma nendega, kui ta teab sedda hinge ja ihho polest neile hea ollewad, Jesusse Kristusse meie önnisteggia pârrast, Amen.

Târno haigede pârrast, kes teriveks sanud.

Tânnagem ka Jummalat, n. c. s.

N. N.

Kes omma haigusse pârrast meie ritrito palmes olnud, ja Jummalala armo läbbi parramaks sanud.

Jummal, kes on rikkas hallastusfest, olgo tânnatud, et temma meie palved kuulnud ja neid parramaks aitnud. Temma piddago neid eddespiddi ühhe hea terwise iures, ja andlo neile armo, et nemmad terwe ihho jees ühheraga

ga süddame ja melega omma Õnnisteggia auks woiksid ellada. Sedda tehko temma Jesusse Kristusse meie kalli Lunnastaja pärast, Amen.

Täanno nende eest, kes pärast omma lapselwodi kirrikule tulnud.

Tännagem ka Jummalat, n. t. f.

N. N.

Kes pärast omma lapselwodi täanna esimesel korral kirrikule tulnud.

Se helde ja armolinne Issand Jummal olgo tännatud, kes neid nende lapselwodi aial leige kurja ja kahjo eest hoidnud ja nüüd jälle nende terwise jure saatnud. Temma andko neile emmadel omma rohke armo, et nemmad moistakid omma head Jummalat biete tunda ja tenuida, ja ommad lapsokessed Jesusse auks üleskastvatada, et nendatao wannemad ja lapsed Jummalakaritusse sees woiksid ellada, ja igawesse ello pärriaks sada Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi, Amen.

Täanno nende eest, kes lapselwodi sanud.

Tännagem ka Jummalat nende eest, sedda Jummal nende ihho koormast armolikkult römustanud.

N. N. eest, sedda Jummal nore poiaga römustanud.

N. N. kellele Jummal nore tütre annud.

Se armolinne Jummal olgo tännatud, kes neid emmaid nende koormast armolikkult

on peästmud. Temma laiko need lapsokessed nende pühha ristmisest seadust mõda üles kasvada, et nemmad omma élo aiai kurratit ja keik temma asjad ja kõmbed wölkid ärrawanduda, omma Jesuist puhta süddamega tenida, ja nenda iggawesse ello pärriats sada. Need emmad aitko se armas Jummal jälle nende endise terwise jure Jesusse Kristusse pärast, Amen.

Tånnö surnutte pärast.

Tånnagem ka Jummalat n. t. s.

N. N.

Kedda Jummal siit kurjast ilmast on ärrakorristanud.

Ge keigewäggewam Jummal, kes tedda omma pühha nou járrele siit kurjast ilmast on ärrakorristanud, andko neile kehhadele rahholist hingamist mulla sees, wiimsel väival ühhe rõõmsa ülestousmisest iggawesseks elluks. Ta wotko neid, kes nende surma pärast kurvaks sanud, omma pühha Waimo armoga rõmustada: aga meid keik-öppetago temma meles piddama, et ka meie peame surrema, et moistiksimé ühhe õnsa surma vasto targaste ennast walmistada, ja ommal aial seitsinnatfest waerwalisest ilmast õnsaste ärralahkuda. Sedda andko se armas Jummal Jesusse Kristusse se õige surma ärra wotja pärast, Amen.

Mahhatulutamisse Sannad.

Meie kohhus on ka Jummalat palluda, et se abbiello saaks ausaste ja kassinaste meie seas petud. Niuid

tahhab

tahhab ennast üks paar rahvast
 tahtwad ennast monni paar rahvast
 abbiello sisse anda, mis mahhakututakse,
 essimest }
 teist } Forda
 Kolmat }

Peigmees on N. N.

Pruut on N. N.

Ons nüüd kellelgi middagi nende abbiello vasto
 räkimist, se tehko sedda aegsaste, ja oigo partast
 wait. Jummal andko neile omma armo ja öns
 ne Jeesusse Kristusse meie hing peigmehhe pär-
 rast, Amen.

Se Jummala rahho, mis üllem on
 lui keik moistus, hoidko meie süd-
 damed ja meie meled Kristusse
 Jeesusse sees iggawesseks
 elluks, Amen.

Monningad Palve-Laulud,
 mis enne Maria kicusse Laulo:
 Minno hing auustab wågga n.t.s.
 Woib laulda.

Wata Laulo-ramato 104 lehhe küljes.

Kristusse Tullemissse Pühhal.

Walmistage feed selle Issandale. Halleluja!
 Hallelaja!
 Ja tehke temma tee-radda tassaseks. Halleluja!
 Halleluja!

Joulo pühhal.

Üks laps on meile sündinud. Halleluja ! Halleluja.

Üks Poeg on meile antud. Halleluja ! Halleluja !

Paasto Alial.

Kristus on meie ektusse pääraast huvatud.
Halleluja ! Halleluja !

Ja meie püttide pääraast risti podud. Halleluja !
Halleluja !

Kristusse ülestousmissee Pühhal.

Kristus on surnust ülestousnud, Halleluja !
Halleluja !

Ja on meile ello jälle tonud. Halleluja ! Halleluja !

Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Kristus läks üles taewa, Halleluja ! Halleluja !

Ja istub Jumala parramal käel. Halleluja ! Halleluja !

Mellirühhil.

Närlita meile sinno pühha Waimo, Halleluja !
Halleluja !

Kes meie süddamed walgustab. Halleluja ! Halleluja !

Kolm-aino Jummal Pühhal, ja

Muil Pühhanäitwil.

Näita meile, Issand, sinno armo, Halleluja ! Halleluja !

Ja anna meile sinno rahho, Halleluja ! Halleluja !

Lau-

Laulud, ehk Palmed, mis Altari ees laulataksé.

1. Kristusse Tullemisse Pühhade Aial.

Armas Issand Jummal, ärata meid üles patto unnest, et meie walmis olleme, kui sinno armas Poeg tulleb, tedda römoga vastowõtma ja puhta süddamega sind tenima, sesamma siinu armsa Poia Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

2. Joulo Pühhal.

Meie tänname sind, keigewäggewam, armolinne Jummal, et sinna omma armsa Poia meie heaks olled lastnud innimessels sundida: aita meid nüüd heldeste, et sinno Poeg ka meie süddames waimolikul kõmbel woiks sundida, et meie nenda ommast wannast pattr' est sundimisest lahti peäseme, sesamma sinno Poia Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

3. Võeari Päwal.

Meie tänname sind helde Jummal, armas taewane Issa, et sinna omma armsa Poia kässo alla olled pannud, et temma meid kässo needmissest ja Jummalala wihhast piddi peästma; meie pallume sind süddamest, anna meile nüüd woimust keige pattude peäle, et meie neid wihkame mahhajättame, ja pühha õige ello sees sinno sees ellame, sesamma sinno armsa Poia meie lalli Õnnisteggia läbbi.

4. Kolme Rõninga Päwal.

Oh keigewäggewam, helde ja armolinne Jummal; kes sinna need targad hommiko

mealt ühhe tähhe läbbi sinno Poia jure Petlemma olled juhhata mud; sind pallume süddamest: anna meile armo, et meie omma Õnnisteggia omma süddamessé otsime ja leiame, ja temma jure ellawa usso ja pühha elloga jáme Jeesusse Kristusse n. t. s.

5. Maria Puhastamisse ehet Rüünla pával.

Oh keigerwåggewam, iggawenne Jummal, kes sinna waggale Siineonile olled töeks teinud, mis sa pühha Waimo läbbi temmale ollid tootand, et temma ei piddand siit ilmast enne lahkuma, kui temma omma Õnnisteggiat Jeesust piddi näggema; sind pallume meie süddamest; anna ka meile õige usso läbbi Jeesust nähha, et meie tedda ka siin kurja ma-ilma ette voime tunnis-tada ja kita, n. t. s.

6. Maria Kulutamisse Pával.

Meie tänname sind, oh iggawenne Jummal, armas taevane Issa, et sinna rohkest ar-must meie maeste pattuste peale olled hallasta-mud, ja omma Poia meie heaks lassnud innimeseks sundida; meie pallume sind keigest süddamest: malgusta ja te targaks pühha Waimo läbbi meie süddamed ja meled, et meie sinno armo diete öppime tundma, ja sinno Poia sun-dimisest, kannatamisest ja surmasti kassu sa-me, n. t. s.

7. Paasto Aial.

Meie tänname sind, armolinne, iggawenne Jummal, et sinna omma aino Poia peale ei olle armo heitmid, waid tedda leikide innimeste heaks olled surma sisse annud, et temma keit

leit meie pattud piddi risti pu peale kandma ja ãrrawotima; meie pallume sind süddamest: puuhasta meid keikist pattudest, et meie sin armo aial sinnu armo rikis ellame, ja nenda ka wimasti so au-riki same, sesamma sinnu Poia, n. t. s.

8. Kristusse üllestousmissse Pühhal.

Meie tänname sind, helde ja armolinne Jummal, et sinna omma Poia surma läbbi pasto ja surma käest olled voimust ãrrawotinud, ja sedda meie heaks kolmandamal pával üles-ärratanud, et meie temma läbbi piddime õigets ja waggaks sama; anna nüüd meile armo, et meie sedda keigest süddamest ussume, ja omma üllestousnud önnisteggia auks udes ellus ella-me, n. t. s.

9. Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Meie tänname sind, armolinne Jummal, meie armas taewane Issa, et sinna targa nou läbbi sinnu armas Poeg meie kassuks taewa läinud, ja meie eest illa pallub; anna meile armo, et meie nüüd ka, nenda kui meie kohhus on, waimolikkul kõmbel ühhe pühha ello ja himmoga temmaga taewa lähhâme, ja temma sanna kuleme, n. t. s.

10. Nellipühbil.

Meie tänname sind, helde, iggarenne Jummal, et sinna omma pühha Waimo keikile usflikkudele olled tootanud, et temma neid keige töö sisse peab juhhatama; anna ka meile armo, et meie pattudega pühha Waimo ei kurwasta, waid et meie omimad süddamed temma hõnelts anname, ja illa temma sanna kuleme, n. t. s.

11. Kolm-aino Jummala Pühhal.

Meie tānname sind, oh Feigewäggewam igga-
menne kolm-ainus Jummal, et sinna meid
olled sunnastanud, ja nou leidnud, kuis meie sin-
noga piddime ühte sama; meie pallume sind süd-
damest; sunnita meid ueks innimeseks pühha
Waimo läbbi, et meie ue süddamega ülle feige
asjade sind woime karta, armastada ja sinno
peale lota, Jesusse Kristusse meie Issanda
pärtast.

**12. Ucil Pühhapäwil pärast Kolm-aino
Jummala pühha.**

Oh helde Jummal! armas taewane Issa, sin-
na tunnistad ühhe kalli mandega, et sul ei
olle melehead pattuste innimeste hukkatusfest ja
surmast, waid tahhad, et nemmad peawad pat-
tust põõrma, ja sinno mele pärast ellama; sind
pallume meie feigest süddamest, wotta armast
kautada keik meie patto süüd, ja pääro pāmalt
meie süddamed puhhasiada Jesusse Kristusse
meie kalli önnisteggia pärast.

13. Ristia Joannesse Pāxoal.

Oh Feigewäggewam, helde ja armolinne Jum-
mal, kes sinna pühha ristiat Joannest olled
läkitanud, et temima pattustpõõrmisse öppetusse
läbbi meie Issandale Jesussele piddi teed walmis-
tama, ja önnistusse tundmist pattude andeks-
andmissels öppetama; sind pallume meie süddas-
mest; lasse sinno armo wa'gust ia wågge paista
meile ja keksile, kes istwad pimmedusses ja surma
war.

warjus, ja sata meie jallad ehk süddame hummud
rahho tee peale, Jesusse Kristusse n. t. s.

14. Maria Ratsma - minnemisse Páwal.

Doh armolinne, iggarvenne ja helde taewane
Issa, kes sinna pühha Waimo läbbi Elija
betile olled teada annud, et se önnistud Abraami
seme Jesus Kristus Mariast piddi ümale sundis-
ma; anna meile armo, ja te targaks meie süddas-
med sinno armo walguisse ja wae läbbi, et meie
ka sinno armsa Poia diete öppime tundma, keige
patto wasto abbi ja armo temma käest otsima
ja sama, ja nenda sinno au ja önnisiusse riki
párrime sesamma sinno Poia Jesusse u. t. s.

15. Mihkli Páwal.

Doh keigerwåggewam, armolinne Jummal, kes
sinna ommad pühhad Inglid sinno sure nim-
me auuks ja litussels olled lonud, ja läktitad
neid ka nende tenistussels, kes sedda iggarvest
önnistust peawad párrima; anna meile armo,
et meie neid süddamelikko pattustypõrmisse ja
pühha elloga woiksite rõmustada, et meie nen-
da woime sinno tahtmist tehha ma peäl, kui
Inglid taewas; hoia ja kaitse meid armust püh-
ha Inglidega meie ello otsani, et meie párrast
nendega sind iggarvest woime kita ja tannada,
Jesusse Kristusse n. t. s.

16. Jummala Rässust.

Doh keigerwåggewam, pühha ja õige Jummal,
kes sinna leik pattud vågga vihked, ja se
párrast omma poia läktitanud seie ilma sisse, et
temma kurrati tööd ehk pattud piddi äraräiklus-
ma, ja et lässö digus meie sees piddi sundima;
meie

meie pallume sind süddamest: aita nüüd meid
wæsi rammotumaid, et meie pühha Waimo läb-
bi sinno kässö järrele kui waggad lapsed ellame,
ja pühha ja õige elloga sind tenime, Jesusse n. t. s.

17. Pühast Risti Uusust.

Armas Issand, leigewäggewam Jummal,
kelle käest keil head ja täielikud annid tulles-
wad, sa tead, et ükski ei woi enne sele omma st
wäest õiget usko anda, sepärrast pallume meie
süddamest: anna omma pühha Waimo läbbi
meile õiget usko, et meie omma Issandat Jesust
diete õppime tundma, tenima sanna ikla kuulma,
ja nenda kindla lotusse läbbi temmaga ühte meie
otsani jáma, Jesusse n. t. s.

18. Palwest.

Oh helde, armolinne ja tössine Jummal, kes
sinna meid olled käsknud palluda, ja tootas-
nud keikide palwed kuulda, kes omma patto hää-
da tundwad, kahhetsewad ja sinno käest abbi-
otsiwad; anna meile armo, et ka meie waimus
waimus ja tödes sind palluda, ja nenda furrati;
patto ja ma-ilma nou-andmis se peale woimust
sada, Jesusse Krisuuse n. t. s.

19. Ristmisest.

Oh leigewäggewam Jummal, armas taewane
Issa, kes sinna omma armia Poia meile
lunnastajaks olled annud, ja temma läbbi püh-
ha ristmis ja uestkündmis olled seadnud, et
meie piddime omma st patust lahti ja sinno riki
fama; anna meile nüüd armo, et meie omma
patust süddant iggapäwase kahhetsemisse ja pat-
ust-põõrmissesse läbbi ärra-upputame, ja leige
patto

patto ja kurja himmodega surretame, et se uus innimenne ehk südda woiks ette tulla, ja sinno, meie Jumimala, ees õige ja pühha ello sees ellada, Jesusse Kristusse n. t. s.

20. Pühast Õhto-sõma-aiaast.

Meie tänname sind, armas Jummal, helde taewane Issa, et sinna omma armisa Poia ollud läkitanud meile lunnastajaks, käs omma falli libbeda kannatamisse ja surma mällestusseks se pühha õhto-sõma-aia on seadnud; anna meile armo, et meie viete õppime moistwa, kui vägga meie helde Õnnisteggia meid on armastanud, ja lunnastamisse läbbi meile saatnud, et meie temma läbbi keigest kurjast ja pattust peame lahti sama: puhhasta ja parranda meie süddamed pühha Waimo läbbi, et meie omma Õnnisteggia lunnastamisest iggapääro voime abbi ja kasso sada, sesamma meie falli lunnastaja pärast.

21. Pärrast Õhto-sõma-aega.

Meie tänname sind, armolinne Jummal, et sa meid omma Poia läbbi ollad lunnastanud, ja sesinnatse falli armo mällestusseks meid temma falli ihho ja verrega sõõtnud ja joonud; meie pallume sind süddamest, lasse se meile sigida, et meie keik pattud, mis pärrast meie armas Jesus on surnud, süddamest vihkame, õiges uskus vägge wottame, kannatlikkud olemme, ja issekõlis tullise armastusse sees ellame, sinuo armisa Poia meie Issanda Jesusse Kristusse pärrast.

Laulatamisse Sannad.

Selle Kolmaino Jummala,
Jummala se Issa, ja se Poia, ja se pühha
Waimo nimmel, Amen.

Armad Sobrad.

Sesinnane paar rahvast,
Peigmehhe nimmi on N. N.
Prudi nimmi on N. N.

tahvoad ennast abbiello sisse anda. Et nüüd
ühhelgi tännini ei olle olnud middagi räki-
misi nende abbiello vasto, ei pea ka ühhelgi
lubba ollema, pärast sedda aega middagi
nende abbiello vasto räkida.

Sepärrast küssin miina sinnult,
Peigmees,
Pruut,

Kas sinno süddame nou on, et sinna tahhad
Omma Prudi N. N. ommaeks naeseks
wöötta.

Omma Peigmeest N. N. ommaeks mely-
heks wöötta,

ja temmaga ellada ja kannatada leik, mis Jum-
mal sinno peale panneb, head ja kurja, rõmo ja
willetsust, rikkust ja väesust, egga tahha ennast
temmasti ärralahhutada, enne kui Jummal isse
teid lahutab surma läbbi.

Ons sul nüüd se meel ja nou, siis ütle leitide
kuuldes selgeste:

Jah Jummala Nimmel

Nen-

Menda küssin minna ka sinnult.

Pruut n. t. s.

Wahhetage nüud abbiello sõrmuksed.

Andke ka teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud, sedda ei pea ükski innimenne lahutama.

Sepärrast, et teie nüud ennast abbiello sisse annate, ja sedda Jummala ja innimese ette tunnustate, ja teine teisele sõrmuksed ja kät ollete annud, laulatan minna teid ühte, abbiello-rahvaks: Jummala se Issa, Jummala se Poia ja Jummala se pühha Waimo nimmel, Amen.

Kuulge nüud Jummala sannast, mis abbiello on, ja kuida Jummal sedda on seadnud.

Menda ütles Jummal Issand:

Se ep olle mitte hea, et innimenne üksi oit, ma tahhan temmale abbi tehha, mis temma kohhane on.

Suis laskis Jehowa Jummal raske unne se innimesse peale tulla, ja ta uinus maggama, ja Ta võttis ühhe temma külje-luist, ja panni se kohha lihhaga jälle kinni. Ja Jehowa Jummal ehitas se külje-lu, mis ta innimesest olli võtnud, naeseks, ja satis tedda Adama jure. Suis ütles Adam: Se on nüud lu minno luist, ja lihha minno lihhast, tedda peab mehhe naeseks hütama, fest et ta mehhest on woetud; sepärrast jätab mees omma issa ja omma emma mahha, ja hoib omma naese pole, ja nemmad peawad üks lihha ollema.

Et teie ennast nüud ollete Jummala nimmel abbiello sisse annud, suis kuulge esmalt Jummala sanna fest abbiellust.

Nenda ütleb Pühha Paulus:

Taesed, kuulge omma meeste sanna, kui Jõsanda sanna, kest mees on naese Pea, nenda kui Kristusse on koggodusse Pea, ja temma on omma ihho õnnisteggia. Agga nenda kui koggodus Kristusse melewalla al on, nenda ka naesed omma meeste melewalla al keige asjade sees.

Mehhed, armastage ommad naesed, nenda kui Kristusse on armastanud koggodust, ja on isseenlast selle eest ãrraannud, et Ta sedda piddi pühbitsema, ja on sedda puhtaks pesnud wee pessemisse läbbi sanna sees, et ta sedda koggodust ennele piddi seadma ausaks, ühhels koggodusseks, kel ep olleks ühtegi wigga eggas korts, egga muud seddasarnast, waid et ta piddi ollema pühha ja laitmatta; nenda peawad ka mehhed ommad naesed armastama, kui omma ennesti ihhud. Kes omma naest armastab, se armastab isseenlast; kest ükski ep olle ial omma ennese lihha vihkanud, waid temma toidab ja hoiab sedda, nenda kui ka Jõsand sedda koggodust.

Teiseks.

Kuulge ka sedda risti, mis Jummal abbi ellõ peâle on pannud.

Nenda ütles Jummal naese wasto:

Ma tahhan sulle wâgga paljo wallo sata, kui sa kâima peâl olled, walloga peab sa lapsi ilmale toma, ja sinno himino peab so mehhe järrele oblema, ja sesamma peab sinno ülle wallitsema.

Ja Mehhe wasto ütles Jummal:

Et sa olled kuulnud omnia naese sanna ja sõnud

nud sest puust, mis ma sind kāssin ja ütlesin: finna ei pea sest sōma: ãrranetud on se Ma sunno pârrast, waewaga pead sa sest sōma keik omma ello aia; ja kibbowitso ja ohhakaid peab ta sulle kaswatama, ja finna pead wâlia rohhud sōma: omma palle higgi sees pead sa leiba sōma, senni kui sa jâlle mullaks saad, sest sestfammast olled sa woetud. Sest finna olled pôrm, ja pead jâlle pôrmuks sama.

Kolmandamaks.

(Kui teie omma abbiello Jummala tahtmissee järrele hakkate ja aiate) siis peab se teie rõõm olemma, et teie teate ja ussute, et teie abbiello on Jummala mele pârrast; sest nenda on kirjotud: Jummal loi se innimese omma nääo järrele, Jummala nääo järrele loi Ta tedda: mehheks ja naeseks loi temma neid, ja Jummel önnistas neid, ja Jummal ütles neile: tehke suggu ja reid sago paljo, ja täitke se Ma täis, ja saatke sedda ennesté alla, ja wallitsege ülle kallade mis merres, ja ülle lindude mis taewa al, ja keik ülle ellajatte, mis Ma peál liguwad. Ja Jummal waras keige se peále, mis Ta olli reinud, ja wara, se olli wâggâ hea.

Sepârrast ütsleb ta kunningas Salomon: Res ühhe hea naese saab, se saab hea asja, ja saab Issandalt önnistust.

Pallugem.

Oh armolinne Issand Jummal! Ies sa meest

ja naest olled lonud, ja abbiello seādnud, ja peālegi ihho songa önnistamud, ja se läbbi sedda salaja asia ennetähhendanud, et sinno armas Poeg JEsus Kristus omma prudi, selle pühha risti-koggodusse, peigmees piddi ollema: meie pallume sinno pohjatumma armo: årra lasse sedda abbiello mitte hukka ja nurja miinna, maid pühhitse ja hoia sedda meie seas, ja anna sellesinnatsele abbiello-rahvale armo, ihho ja hinge polest, et nemmad wottaksid sind karta ja armastada, ja sinno rahho sees ühhemelelised olla, JEsusse Kristusse meie JGsanda läbbi, Amen.

Jssa meie, kes sa olled taewasn.t. s.
Jehowa önnistago teid ja hoidko
teid.

Jehowa lasko omma palle paista
teie peale, ja olgo teile armo-
linne,

Jehowa tõsko omma palle teie
peale, ja andko teile rahho!

Se armolinne Jummal andko teile armo, et
teie omma abbiello Jummala tahtmisze järrele
woiksite hakkada ja aiada, ja sedda önne, mis
Jummal wagga abbiello rahvale on tootanud,
sada. Jummala pühha Waim juhhatago
teid dige tele, Amen.

Rist

Nistmissē Sannad.

Selle kõlm-aino Jummala,
Jummala se Issa, Jummala se Poia
ja Jummala se pühha Waimo
nimmmel, Amen.

Mis peab lapse nimmi ollema?

Minne ärra sinna rojane waim, ja
anna maad pühiale Waimule! N. N.
Wotta pühha risti-täht omma otsa ja
omma riinna ette.

Uhheks meletulletamisseks,

Et sind ristitakse Kristusse peale, kes
sinno heaks risti lõdud, ja et sinna
keigest pead ossa sama, mis Kristus om-
ma kannatamisse ja surma läbbi sinnule
on saatnud; ja et sinna kannatlikko süd-
damega keik risti surmani pead kandma,
mis temima sinno peale panneb.

Pallugem:

Oh keigewäggewam, iggawenne
Jummal, meie Issanda Jesusse Kris-
tusse Issa, minna huan sind appi seestn-
natse sinno sullase N. N. Cümmardaja
N. N.) värast, kes sinno ristmissé ande
pallub, ja sinno igganest armo, waimo-
likko uesündimisse läbbi tahhab. Wöt-
ta tedda wasto, Issand, nenda kui
sinna olled üttelnud: palluge, siis peab

teile antama, otsige, siis peate teie leidma, kõpputage, siis peab teile lahti tehtama. Sepärrast anna nüüd sedda head sellele, kes pallub, ja te uks lahti sellele, kes kõpputab, et temma se taewase pessemisse iggarvest õnnistust võiks sada, ja sinno iggarvest riki pärvida, mis sinna armust olled tootanud, JEsusse Kristusse meie Issanda läbbi Amen.

Pallugem weel:

Oh keigewåggewam, iggarvenne Jummal, kes sinna wee-uptutusse läbbi omma kange kohto vårrast sedda uskmatta ilma olled årraupputanud, ja sedda uslikko Noa kahhetaksessi omma sure armo vårrast hoidnud, ja sedda kangekaelast Warao keige temma wåega punnase merressse årraupputanud, ja omma Issraeli rahwast kuiwalt läbbi saatnud, ja olled sega omma ristmisze pessemist, mis vårrast piddi tullema, enne tähhenda-nud, ja omma armsa Poia meie Issanda JEsusse Kristusse ristmisze läbbi sedda Jordanit ja keit wet õnsaks ja rohkets årrapessemissets olled pühhitserud ja seadnud. Meie pallume sesinnatse sinno Poia vårrast sinno vohjatumä armo,

hal-

hallasta sesinnatse omma sullase N. N.
 (ümmardaja N. N.) peale, ja önnista
 tedda õige ussoga waimus, et sesinnatse
 önsa wee läbbi temma sees woiks ärra-
 uppuda ja kadduda keik, mis temmale
 Adamast on sündinud, ja mis temma ka-
 isse se peale on teinud, et temma us-
 matumatte arrust woiks ärralahkuda,
 pühha risti-foggodusse laewa sees kui-
 walt rahkul olla, ja iggal aial tulline
 waimus, römus lotusses, sinno pühha
 nimme õiete tunda, karta ja armasta-
 da, et temma keige usklikkudega iggarwest
 ello woib sada, kui sinna olled tootanud
 JESUSSE Kristusse meie Issanda pär-
 rast.

Minna wainun sind ärra, sinna ro-
 Jane waim, Jummala se Issa, ja se
 Poia, ja se pühha Waimo nimmel, et
 sinna ärralähhad sestsinnatfest JESUSSE
 Kristusse sullafest, (ümmardajast) nim-
 mega N. Amen.

Ruulgem Pühha Markusse pühha Ewangeliummi.

Ja neimad töid lapsokessi JESUSSE
 jure, et temma neisse piddi puutma;
 agga Jüngrid sõitlesid neid, kes neid
 temma jure töid. Agga kui JESUS sedda

näggi, sai temma meel wågga haiges, ja ülles neile: Laske need lapsokessed min, no jure tulla, ja ãrge feelge neid mitte; fest nisugguste vârralt on Jummalal riik. Tödest minna ütlen teile: kes ial Jummalala riki vasto ei wotta kui lapsoke, se ei sa mitte senna sisse. Ja temma wot-tis neid sullesse ja panni käed nende peale, ja önnistas neid.

Pallugem:

Issa meie, kes sa olled taewas n. t. s.

Se Issand hoidko sinno sissetulle-mist ja wåljaminnemist núud ja iggas-west, Amen.

N. Kas sinna wasinud árra kurratit?

Jah minna wânnun tedda árra.

Ja keik temma tööd ja teggo?

Jah.

Ja keik temma asjad ja kõmed?

Jah.

N. Kas sinna ussud Jummalal se Issa keigewâggewama taewa ja Ma Loja sisse?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussud Jesusse Kristusse temma aino Poia meie Issanda sisser-kes on sadud vühhast Waimust, ilmale todud neitsist Mariast, kannatanud Pontsiusse Pilatusse al, risti peale po-dud,

dud, surnud ja mahhamaejud; alla läinud põrgo hauda, kolmandamal pääpaljalle ülestousnud surnust, üleslaimud taerva, istub Jumimala omma keigewäggewama Issa parremal käel, sealt temma tulleb kohhut moistma ellawatte ja surnutte peale?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussud pühha Waimoisisse, üht pühha risti-kogodust, pühhadde össasamist, pattiude andeks-andmist, lihha ülestousmist, ja iggavest ello?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna tahhad ristitud sada?

Jah Jumimala nimmel.

Vt. Minna ristin sind Jumimala se Issa, Jumimala se Poia, ja Jumimala se pühha Waimo nimmel.

Se keigewäggewam Jumimal, ja meie Issanda Jesusse Kristusse Issa, kes sind N. N. ueste sunnitanud wee ja pühha Waimo läbbi, ja sinnule keik pattud andeks annud, se kinnitago sind omma armoga iggavesseks elluks, Amen.

Jehowa õnnistago sind, ja hoidko sind;

Jehowa lasko omma palle paista
sinno peāle, ja olgo sulle armo-
linne;

Jehowa tōstko omma palle sinno
peāle, ja andko sulle rahho, A-
men.

Se armolinne Jummal andko armo,
et se lapsokenne woiks üleskasivada sure
Jummala meie pārrast ja auuks, omma
wannematte rōmuks, ja omma ennese
hinge õnnistusseks.

Agga teie, kes teie lapse assemel fur-
rati tööd ja teggo, asjad ja kombed ob-
lete ärrawandunud, tulletage omma mele-
mis teie ommas ristmisses Jummalale
ollete tootanud, ja mis meie Jēsand Jē-
sus Kristus ütleb; Kui teie ei pōra üm-
ber, ja ei sa kui need lapsokessed, siis
ei sa teie mitte taewa riki. Agga se
armolinne Jummal andko armo teile ja
selle lapsokessele Jēsusse Kristusse
meie Jēssanda pārrast,
Amen.

Jummala rahho olgo teiega, Amen.
Palive

Palwe Matmisse jures.

Mullast olled sinna lodud:
 Mullaks pead sinna sama;
 Mullast ãrratab sind JESUS KRISTUS sinno
 Õnnisteggia jálle wiimisel páwal ülles.

Pallugem:

Oh! Leigerwåggewam ja armolinne iggarvenne
 Jummal, kes sinna pattude párrast innimesse
 peále olled pannud, et temma peab surrema,
 kes sinna ka (et innimesSED ei piddand igga-
 weste surma sisSE jáma) omma aino sündinud
 Poega JESUST KRISTUST olled surma sisSE annud,
 kennel ep vlnud ühtegi patto, ja nenda omma
 Poia surna läbbi sedda õnne leikile usklikkudele
 ja waggadele olled saatnud, et surm ei woi neile
 kahjo tehha. Võra nüüd omma Issa palle on-
 ma waeste laste pole, ja anna meile sinno rohke
 armo, et meie siin ühhes kous olleme sinno kitus-
 sekS ja auuks, ja et meie sesinnatse matmisse ju-
 res omma mele tulletame, et ka meie (kui sinna
 tahhad ja meid kutsud) peame surrema ja muls-
 laks sama, ja et meie öppime hästi moistma, et
 meil sesinnatse willetsa ello sees kindlat asset ei olle.
 Anna, oh armolinne Jummal omma armo, et
 meie sedda takka nouame, mis iggarvenne on,
 ja sesinnatse hääddalisSE ello sees nenda ellame sin-
 na pühha tahtmisSE járrele, et meie sesinnatse
 meie wennaga (dega) wiimisel páwal ülestouseme
 iggarwessekS elluks, sinno armsa Poia JESUSSE
 KRISTUSSE meie Issanda párrast,

Amen.

Pallugeta veel:

Issa meie, kes sa olled taewas, n. t. s.

Gehowa önnistago sind, ja
hoidko sind.

Gehowa lasko omma palle
paista sinno peale, ja olgo
sulle armoline.

Gehowa töstko omma palle
sinno peale, ja andko
sulle rabho,
Amen.

no. 2000 Sanz

2000 Sanz

2000

